

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/10 str. Din 125.—, Mali ogla-
si vsaka beseda Din 1.20.

Vernikom Iavantinske in ljubljanske škofije.

Letos sredi meseca avgusta se bo vršil v Zagrebu evharistični kongres. Iz vseh delov naše domovine bodo pohiteli verni katoličani v beli Zagreb, da počaste pred vsem svetom »Kralja vseh vekov« v skrivnosti presvetega Zakramenta.

Na evharističnem shodu bodo jugoslovanski katoličani vnovič sijajno pokazali vero svojih pradedov, ki jih uči, da je Zakrament tisti »božji kruh, ki prihaja iz nebes in daje svetu življenje« (Jan 6, 33). Iz te verske skrivnosti bodo zajemali tisto moč, ki edina oplemenituje srca ljudi in razveseljuje njih um z lučjo večne resnice.

Za nas vse naj postane letošnji evharistični shod veličasten »Sursum corda«! Visoko se naj dvignejo naša srca, ko bomo vsi edini v skupnem počestvenju najsvetejšega Zakramenta; vesela bodo naša srca, ker to skupno češčenje izvira iz globočine naše vere ter je dokaz žive ljubezni, ki jo gojimo do Kri-

stusa, včlovečene Besede božje. — Obenem pa neti tako skupno češčenje ono ljubezen, ki nas veže z milijoni vernikov, kateri po vsej zemlji molijo najsvetejši Zakrament v veliko evharistično družino.

V Evharistiji ne najdemo le tolažbe in moči za duhovni napredek v svojem zasebnem življenju, marveč Ona nam nudi tudi smernice za naše javno življenje, kajti v Evharistiji so skriti oni zakladi modrosti, ki so neobhodno potrebni, da se prenovi obličje zemlje. Le če se prerodimo v evharističnem duhu, bosta zasijala pravi mir in resnična sreča ljudem na zemlji.

Slovenci! Naši očetje so vedno pobožno častili to sveto skrivnost. Pokažimo tudi mi zlasti povodom shoda v Zagrebu, da nam je Kristus v Evharistiji središče našega bogoslužja, srce in duša našega verskega življenja.

Radi tega vas lepo vabimo: Pridite, molimo ga!

V Mariboru in Ljubljani, na Veliko noč 1930.

† Anton Bonaventura, l. r., škof ljublj.

† Andrej, l. r., škof Iavantinski.

Za ljubljanski odbor:

Dr. Jos. Ujčić, l. r., univ. prof. predsedn. Dr. Viktor Korošec, l. r., un. doc., tajnik.

Za Iavantinski odbor:

Dr. Ivan Tomažič, l. r., p. šk., predsedn. Dr. Franc Cukala, l. r., stol. kan., tajnik.

Za »Katoliško akcijo« v Ljubljani:

Dr. Ivan Grafenauer, l. r., predsednik. Dr. Janez Fabijan, l. r., tajnik.

Za »Katoliško akcijo« v Mariboru:

Franc Jerebič, l. r., predsednik. Dr. Franc Sušnik, l. r., odbornik.

Najboljši odgovor.

Vsak ima svoj način obhajanja praznikov. Boljševiški način je v tem, da praznike zatirajo. Boljševik ne pozna ne Božiča ne Velike noči, pa tudi nedelje ne. Za božič je boljševiška vlada izpustila brezbožniške tolpe, da so uprizarjale bogokletno divjanje po ulicah. Za Veliko noč je bilo iz ozira na zapadni kulturni svet to divjanje omejeno na gledališča in prostorišča za kino-predstave. Tako je praznovanje praznikov brez Boga. Kdor pa krščansko čuti, tudi praznike po krščansko obhaja.

Kar velja za poedine ljudi, velja tudi za časnike. Krščansko časopisje tolmači in proslavlja o večjih praznikih tiste verske resnice, ki so podlaga ter predmet posameznim praznikom, ter izvaja iz njih nauke in zaključke za zasebno in javno življenje. Kar pa je svobodomiselnega — liberalnega ali socialističnega — časopisja, se o priliki velikih praznikov skrbno izogiba temeljni krščanski misli in osnovi dotičnega praznika ter spušča v svet prazne fraze o človeku in človečanstvu ali pa napade na Cerkev in krščanstvo.

Takšno sliko je o Veliki noči tudi nudilo slovensko naprednjaško časopisje. »Jutro« v svoji velikonočni številki ni razpravljalo, čemur bi se pravzaprav morali čuditi, o opicah kot slavni pradedih človekovih in o tem, kako je človek vzniknil in iz lastne moči vstal iz opičjega rodu. Morda bo razpravljanje o tem »znanstvenem« vprašanju prepustilo svoji nazunaj bolj »izobraženi« hčeri »Naši dobi«. Objavilo pa je članek, ki je tako prešinjten krščanskega duha, da kar prekipeva sovraštva zoper slovensko duhovščino.

Kaj pa je naša duhovščina zagrešila? Slovenska duhovščina je baje kriva, da slovensko napredno časopisje ni tako razširjeno, kakor bi bilo »Jutru« po godu. Slovensko »napredno in narodno« glasilo je namreč mnenja, da bi v sedanjih političnih prilikah se smelo širiti samo takozvano napredno časopisje, krščansko časopisje pa bi kar moralo izginiti. Ko bi se to zgodilo, bi po »Jutrovem« mišljenju bile razmere pri nas konsolidirane. Cela Slovenija bi morala biti za »Jutro«, njegov mariborski »Večernik«, za očanca z imenom »Slovenski Narod«, za »Domovino« in od Velike noči tudi za »Kmetijski list«: tako si Jutrovski Janček predstavlja našo konsolidacijo.

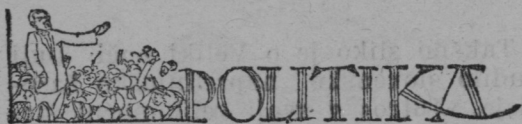
Imenovati bi to morali smešno, če bi ne bila v tem tolika porcija hudobnosti. Jutrovci očitajo drugim sebičnost, sami pa se dajo voditi zgolj od tega nagiba. Drugim predbacivajo sejanje sovraštva, sami pa v svoji sovražni zagrizenosti kličejo zoper duhovščino po kancelparagrafu in po zakonu proti umazani konkurenci. Tako drzni so, da se celo upajo Zveličarja izigravati proti duhovnikom, češ, kakor je Gospod iz templja izgnal z bičem barantače in menjalce, tako je danes treba izgnati tiste, ki smatrajo krščanske duše za robo in predmet najnižjih posvetnih in poslovnih špekulacij.

Da, da z bičem je treba izgnati iz duševnega hrama našega naroda tiste barantače, ki smatrajo duše naših ljudi, zlasti še naše mladine kot predmet svojih grdih špekulacij! In veste, kje in kdo so ti barantači in špekulanti z dušami našega ljudstva? To so tisti, ki objavljajo v svojih časnikih slabe romane, povesti in črtice, ki podirajo pri mladini spoštovanje do božjih zapovedi, zlasti strah pred prekršitvijo šeste božje zapovedi ter podžigajo in netijo v mladini spolno strast. Ali ni to najgrša in obenem najstrašnejša špekulacija, da se pridobivajo za liste

čitatelji? Ali ni to zastrupljanje mladih, za idealni polet sposobnih duš? Ali se na ta način mladega človeka, ki hrepeni kvišku, ne vrže v blato kakor črva, češ, sedaj pa lezi v blatu naprej! Še ne davno se je neka gospa, v koje hišo zahaja takozvani napredni časopis, potožila, da se boji za svojega dečka radi povesti, ki jo ta list objavlja. Posvarila in poučila je svojega sina: Ne čitaj tega, to je greh! Ali pa je to kaj pomagalo?

Da bi naprednjaško časopisje zakrilo

to svoje počenjanje, napada slovensko duhovščino, ki se proti takšnemu počenjanju postavlja v bran. Naša duhovščina vrši kakor povsod, tako tudi v svojem nastopu zoper slabo časopisje in v svojem prizadevanju za krščanske liste nesebično in požrtvovalno delo za blagor ljudstva in posebno mladine. Podpirajmo plemenito stremljenje naše duhovščine! Naš odgovor na napade naprednjaških listov bodi: — Podpirajmo, razširjajmo in čitajmo samo krščanske časnike!

V NAŠI DRŽAVI.

Hrvati se poklonili kralju. Dne 22. aprila je prispelo v Beograd doslej največje poklonitveno odposlanstvo 1590 hrvatskih kmetov na čelu z bivšimi poslanci radičevske stranke. Izrazili so kralju svojo udanost, svoje želje in mu razložili potrebe svojih krajev. Posebno veliko jih je bilo iz Bosne in Hercegovine. Ob priliki svečane avdijence je kralj Hrvate nagovoril v lepem govoru.

Obravnava proti dr. Vladimirju Mačku in tovarišem. V četrtek, dne 24. aprila je pričela v Beogradu pred državnim sodiščem obravnava proti dr. Mačku in tovarišem iz Zagreba radi svoječasnega nasilnega nastopanja ter poizkusa z nasiljem vplivati na spremembo političnega reda. Obtožencev je 24, odvetnikov 30. Dr. Mačka samega bo zagovarjalo več advokatov. Obravnava bo trajala 12 do 14 dni.

V DRUGIH DRŽAVAH.

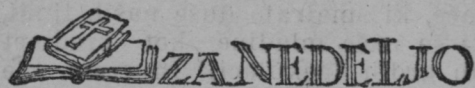
Zveza balkanskih držav. Bivši grški ministrski predsednik Papanastazij je začel akcijo, koje cilj je: ustanovitev zveze balkanskih držav: Jugoslavije, Turčije, Romunije, Bolgarije, Albanije ter Grčije. Misel balkanske zveze je zelo navdušeno sprejeta na Balkanu in posebno še pri nas v Jugoslaviji. Prvi balkanski kongres se bo vršil predvideno letošnje jesen v Atenah na Grškem.

V Parizu so se vršila dolgo časa posvetovanja glede plačila vojnih odškodnin. Tozadevni dogovori so zaključeni in so bili v soboto, dne 26. aprila podpisani. V poštev pridejo štiri vojnoodškodninske pogodbe: 1. Prava vojno odškodninska pogodba, ki določa madžarske odškodninske obveznosti. 2. Splošna izravnava dolgov med Mad-

žarsko in njenimi upniki. 3. Pogodba za ustanovitev skupne agrarne blagajne, ki bo imela na razpolago poravnalno svoto 240 milijonov zlatih kron. 4. Pogodba za ustanovitev posebne odškodninske blagajne v znesku 100 milijonov zlatih kron za pokritje vseh odškodninskih zahtev, ki so še neresene pri mešanih razsodiščih.

Iz sovjetske Rusije. Stalinova ureditev skupnega gospodarstva (kolektivizacije) kmetijskih posestev je popolnoma propadla in so že tudi majhni posestniki, ki so bili za Stalinov načrt, pričeli zopet z lastnim gospodarstvom. Radi poloma kolektivizacije je izbruhnila silna nevolja na Stalina. Obstojala je resna opasnost, da bo Stalin nasilnim potom preganjan v vlade. Do aretacije in do uboja Stalina ni prišlo, ker so se zbal voditelji komunistične stranke velike zmede, ki bi sledila odstranitvi diktatorja. Kljub temu, da je Stalinovo stališče na videz utrjeno, se vendar napovedujejo za bodočnost med sovjetskimi mogočnjaki hudi notranji boji. Med seboj razkosani sovjeti prerokujejo za leto 1932 splošno svetovno revolucijo. Ta napoved je le slepilo, v katerega niti Stalin ne veruje.

Kako je v Indiji? Celi svet se čudi, da angleške oblasti niso še zaprle Ghandija, ampak le njegova sinova in najožje prijatelje, dasi poziva Ghandi odločno na vsestranski bojkot napram Angležem. Vsekako so Angleži uverjeni, da bi jim bil mučeniško zaprti buditelj Indije v ječi nevarnejši nego je v prostosti. Angleške oblasti upajo, da je Ghandijevo gibanje že doseglo vrhunec, da se bo poglelo in nato bo Anglija postavila v upravnem oziru Indijo na stališče angleških domijonov kakor so: Avstralija, Kanada, Irska in Južna Afrika. Treba še povdariti, da se Ghandijeve akcije niso priključili muslimani. Dasi bi radi Angleži potolažili Indijce mirnim potom, nadaljujejo uporniki s krvavimi nastopi napram vojaštvu in policiji.

Križarji na pohodu.

IV.

Križarji četrtrič na potu (1202/4).

Ko je končal nemški križarski pohod brez pravega uspeha leta 1197, je zbral križarje papež Inocencij III. v armado, kateri ni poveljeval nobeden

nih medsebojnih spletkah. Križarska vojska je zavzela Carigrad, a Grki niso držali dane besede. Radi tega so se polastili križarji v drugič Carigrada ter ustanovili takozvano latinsko cesarstvo (1204/61). Osnovan je bil še latinski patrijarhat in na ta način izvršena na zunaj zopetna združitev grške cerkve z Rimom. Latinsko cesarstvo bi naj bilo odsej oporišče za popolno ter stalno osvojitve svete dežele. Needinost so zasadili zopet dobičkaželjni Benečani, ki so bili leta 1204 gospodarji v Sredozemskem morju in so križarskim vojskam bili le na škodo.

Peta križarska vojna (1217/21).

Na prizadevanje papeža Inocencija III. je sklenil cerkveni zbor leta 1215 križarski pohod. Celo cesar Friderik II., gospodar Nemčije in Sicilije, je svečano obljubil, da bo pomagal s križarji svetim krajem. Ogrski kralj Andrej je peljal svoje vojake v obljubljeni deželo. Njegovo podjetje se je razbilo na izdajstvu palestinskih kristjanov. Andrej se je vrnil ogorčen nazaj na Madžarsko. V svete kraje je prispela kmalu mogočna križarska vojska iz pokrajin ob Renu in začela pohod proti Egiptu. Padla je važna turška trdnjava Damiette (1219) in sultan Kamil je obljubil, da bo izročil kristjanom tudi Jeruzalem. Papežev odposlanec je odbil sultanovo ponudbo, ker so računali na pomoč cesarja Friderika in bi se bili polastili celega Egipta. Cesar pa ni prišel. Med križarji so izbruhnile kužne bolezni in izmozgana vojska se je odkupila prosti odhod s predajo s tolikim trudom ter žrtvami zavzete trdnjave Damiette, ki je bila ključ do Egipta. Leta 1227 se je zbrala v južnem delu Italije znatna križarska armada, da bi se podala na pot pod vodstvom cesarja Friderika. Besedolomno cesarjevo obnašanje in nalezljive bolezni so razkropile križarje. Še le tedaj, ko je bil cesar od papeža izobčen, se je podal na križarski pohod s 100 vojaki. — Dobil je potom pogajanj od sultana Kamila Jeruzalem in premirje za 10 let. Jeruzalem bi naj ne bil več utrjen in mohamedanci bi lahko imeli v mestu svojo mošejo.

Šesti in sedmi križarski pohod.

Leta 1244 so izgubili kristjani po nesrečni bitki pri Gazi Jeruzalem za vedno. Cerkevni zbor v francoskem mestu Lyon je sklenil križarsko vojno, a navdušenje za svete kraje se je že bilo na zapadu čisto ohladilo. Edino Francozi so še kazali nekaj ognja za Palestino. Francoski kralj Ludovik IX. (svetnik) se je podal dvakrat na križarski pohod. Leta 1247 se je lotil Egipta. Trdnjava Damiette je bila zopet zavzeta. Pri nadaljnjem prodiranju po Egiptu je bil francoski kralj ujet ter se je moral odkupiti z denarjem ter s predajo trdnjave. Ko se je skušal egipčanski sultan leta 1268 polastiti vseh krščanskih krajev v sveti deželi, je hitel francoski kralj drugič kot križar v boj. Kraljev brat je pregovoril Ludovika IX., naj napade najprej afriško trdnjavo Tunis. Tukaj je umrl francoski kralj

na kugi 25. avgusta 1270 in njegova armada se je vrnila v domovino. Leta 1291 je padel v turške roke še Akkon, zadnja znamenitejša krščanska postojanka v Palestini. Vsa papeževa prizadevanja navdušiti zapad za križarsko vojno, so ostala brezuspešna.

*

Pasijonske igre v Oberammergau. — Smo že poročali, da se bodo vršile letos v vasi na južnem Bavarskem Oberammergau pasijonske igre, ki bodo privabile stotisoče obiskovalcev iz vseh delov sveta. Leta 1900 si je ogledalo celemu svetu znano predstavo Kristusovega trpljenja 200 tisoč oseb, 1910 že 260 tisoč in letos računajo od 11. maja do 28. septembra na 300 tisoč kristjanov, ki bodo romali v mestece s komaj 2300 prebivalci. Kako je pač to, da so ravno Oberammergaučani odkrili v sebi poklic za igranje Zveličarjevega trpljenja? Povod za to je zgodovinsko sporočilo. Cesar Ludvik IV. Bavarec se je vračal leta 1329 s svojo vojsko iz Rima preko Alp v domovino. Prinesel je iz večnega mesta Marijino podobo iz krasnega alabstra in o kateri govori pobožna legenda, da mu jo je prinesel angel. Naenkrat je postala podoba na cesarjevih rokah tako težka, da se je zgrudil konj pod vladarjem dvakrat na prva kolena in to baš tedaj, ko so prijezdili v gorati kraj pri Oberammergau. Cesar je videl v tem dogodku božji klic in sklenil, da bo pozidal v lepem ter goratem kraju samostan. Res je prišlo do ustanovitve benediktinske naselbine. Menihi so se pečali z znanostjo ter umetnostjo in so vplivali v tem smislu tudi na ondoto hribovsko prebivalstvo. Samostan je vzbudil v hribovcih ljubezen do izdelovanja podob iz Kristusovega življenja ter apostolov. Podobarstvo je postalo kmalu domača obrt v Oberammergau in bila tudi privlačnost za igranje pasijona. Posledice 30 letne vojne so priromale tudi v bavarsko ozemlje. Da bi odpoklical Bog iz teh krajev strašno kugo, so sklenili prebivalci iz Oberammergau, da bodo igrali vsakih deset let v zahvalo pasijon. Zgodovina beleži, da so bili uslišani in od tedaj se je začelo med kmečkimi ljudmi prav priprosto predstavljanje Jeusovega trpljenja, ki se je razvilo s časom v svetovno znano umetnost. Danes se preživljajo Oberammergaučani z dohodki od pasijona, od obiska tujcev in podobarstva. Znamenitosti tega kraja so: gledališče, cerkev, stare jaslice s premičnimi podobami, šola za rezbarstvo in obrtni muzej.

Čudna sprememba. Iz Moskve javlja časopisje: Letos so obhajali v Moskvi Veliko noč z vsemi slovesnostmi in celo z zvonjenjem po še ohranjenih cerkvah, ki so bile vse slovesno razsvetljene s svečami, ker je električna luč od sovjetov prepovedana po svetiščih. Dobro rusko ljudstvo je kar vrel v hrame božje in tisoče in na tisoče jih je moralo oditi, ker se radi gneče niso mogli udeležiti službe božje. Od organizacije brezbožnikov napovedana sramotenja vere in obhodi z razbijanjem po cerkvah so na začudenje vseh čisto izostali.

TEKOM ENEGA TEDNA IZPLAČANI DVE ZAVAROVALNINI »SLOV. GOSPODARJA PO 1000 DIN.

Mnogi so mislili, da je bila le reklama, ko smo izdali oklic, da bo vsaka stanovanjska hiša, v kateri stanuje začasno celoletni naročnik Slov. Gospodar, če je bila naročnina plačana do 1. aprila 1930 zavarovana proti požaru za Din 1000.—

Mnogi so bili tudi brezbržni in niso plačali pravočasno celoletne naročnine. Medtem jih je nesreča zadela in ostali so brez podpore.

Veliko pa je bilo previdnih. Vedo: nesreča nikdar ne počiva, nič več ne stane »Slovenski Gospodar« kakor preje, najbolje je vplačati celoletno naročnino. In plačali so.

Eno podporo v znesku Din 1000.— je dobil Franc Kopše, delavec v Ormožu.

Pretekli teden je »Slovenski Gospodar« izplačal dve novi podpori in sicer Franc Dobrnik, posestnik, Sladka gora, Šmarje pri Jelšah ter Jože Pihler, pos. Čermljenšak, p. Sv. Lenart v Slov. goricah.

Imena teh objavimo zato, da se lahko vsakdo, ki ne veruje, da se jim je zavarovalnina res izplačala, pri njih prepriča. Isto lahko storijo tudi oni, ki so nam prijavili, da jim je pogorelo gospodarsko poslopje, da bodo videli, da je pri »Slovenskem Gospodarju« zavarovana samo stanovanjska hiša, v katero prihaja »Slovenski Gospodar« na celoletno naročnino, vplačano pred 1. aprilom 1930.

Duhovniške izpremembe. Za kaplana v Št. Vid na Planini pride Blaž Dvoršak; Franc Babšek pride v Št. Ilj pod Turjakom; Štefan Horvat iz Beltincev v Šmartno pri Slovenjgradcu; Matija Zadavec ostane kaplan ekspozit v Hotizi pri Dolnji Lendavi.

Razpisana je župnija Sv. Danijel pri Prevaljah.

Sv. maša v grajski kapeli v Mariboru. Sveta maša bo samo vsako nedeljo v mesecu maju in juniju ob pol sedmih zjutraj in ne kakor se je prvotno sporočilo.

»Kmetški list« je v svoji številki z dne 23. aprila objavil na prvem mestu z večjim in razprtim tiskom izjavo o duhovni zedimbi z »Domovino«. Telo mu bo ostalo samostojno, duša pa mu bo z »Domovino« skupna. Duha mu bo narekoval kumek predragi »Jutro«, ki je s tem postal glavni duševni vodja »kmetškega pokreta«. Kaj pa, če tukaj ne gre toliko za »kmetški«, marveč za »naprednjaški« pokret?! Saj je »Jutro« dobesedno isto izjavo prineslo štiri dni prej. Kumek »Jutro« je kajpada naprednjak s celo svojo papirnato dušo. Zato se bo njegovo novo kumče »Kmetški list« gotovo potrudilo, da v svobodomiselstvu in naprednjaštvu vsaj doseže starejše »Jutrovo« kumče »Domovino«. V tem duhu bosta torej »Kmetški list« in »Domovina« širila v Sloveniji »kmetški pokret«. Kdo bo plačal račun za tako kmetško gibanje? Slovenski kmet je toliko zaveden in izobražen, da zna dobro razlikovati pravo kmetško gibanje od liberalnega gibanja.

»Delavska Politika«, socialistični list, ki izhaja v Mariboru, še vedno ne more pomiriti svojih živcev radi tega, ker se je papež Pij XI. zavzel za preganjanje kristjane v Rusiji ter je ves kulturni svet pozval na obrambo krščanskih in

Najlepše darilo za birmance je lep molitvenik!

Velika izbira molitvenikov v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Naslov molitvenika	Rdeča obreza		Zlata obreza	
	DINARJEV			
Ključek nebeški	15		20	
Moj tovariš	16		20	
Češčena Marija	14		16, 17, 18, 41, 45	
Rajski glasovi	—		23, 24, 25, 26, 39, 53, 58	
Kvišku srca	—		16, 17, 18, 28, 40, 42	
Slava Bogu	7		14	
Za Jezusom	13		26	
Pri Jezusu	9		30, 42	
Oče naš	—		26	
Kam greš	8.50		24, 34	
Sv. Pomlad	7.50		11, 14, 20, 28	
Angelček	6		10, 12, 16, 19, 26, 30	
Življenje mojega življenja	11		16, 20, 28, 35	
Marija Pomočnica	11		14, 20	
Reši svojo dušo	11		14, 20	
Družbenik Marijin	16		22, 44	
Besede življenja	22		30	
Sv. Anton Padovanski	24		28, 48	

kulturnih interesov. V svoji številki od sobote, 26. aprila se zopet vrača k temu predmetu. V svojem članku, ki je jako zmedene vsebine ter v odločnem nasprotju z zakoni logike, se »Delavska Politika« tako daleč spozabi, da trdi: »Dvomljivo je, ali so boljševiki bližji Kristusovemu nauku ali cerkev.« Ali ni to trditev, ki popolnoma diši po boljševizmu? Boljševiki surovo preganjajo in najpodlejše zasmehujejo Kristusa-Zveličarja. Za »Delavsko Politiko« pa je dvomljivo — pravzaprav nedvomljivo — kdo je Kristusu bližnji, boljševik ali pa cerkev. Spričo take obrambe Kristusa in cerkev preganjajočega boljševizma se človek spomni na pregovor: Gliha vkup štriha.

Krvav zločin v gozdu pri Šoštanju. Na veliki petek so našli v gaberškem gozdu pri Šoštanju umorjeno tovarniško delavko Marijo Cavnikovo. Komisija je dognala, da je bila ženska umorjena z nekim ostrim in zelo tankim predmetom v srce. Za zločincem ni sledi.

Meznanega utopljenca so potegnili iz Drave v Vičavi, občina Krčevina pri Ptujju. Utopljenec ni imel nobenih papirjev pri sebi. Obstoja domneva, da gre za moškega, ki je skočil 7. aprila v Rušah pred Mariborom v Dravo v samomorilnem namenu in je pustil na bregu le suknjo ter klobuk. Komisija je dognala, da je bilo truplo v vodi 10 do 14 dni. Utopljenec je star kacic 60 let.

Poročil se je dne 21. aprila 1930 v Velenju žandarmerijski podnarednik gospod Krušec Š. Ivan, točasno dodeljen na žandarmerijsko staničo Št. Ilj v Slov. goricah z gospodično Elo Živnovo, hčerko žandarmerijskega narednika v pokoju iz Velenja. Ob tej priliki je čast nam vsem služečim orožnikom na severni meji iskreno čestitati. — Gospod Krušec je kljub svojemu grenkemu življenju vsled bolezni po večletni zaroki ostal zvest le eni, s katero mu želimo srečno bodočnost! Tovariši od severne meje.

Požar v Prekmurju. Dne 23. aprila tega leta v noči je izbruhnil požar v prekmurski vasi Filovci. Pogoreli sta hiši vdove Ane Bernedove in posestnika Štefana Horvata. Le požrtvovalnemu gašenju gre zahvala, da ni bilo upepeljenih več poslopij. Vse domneva, da je bil ogenj podtaknjen od maščevalne roke.

Surovine na delu. Letošnjo Veliko noč po Sloveniji ni bilo posebnih izgredov ter običajnih poškodb pri streljanju. Le v Gerlincih v Prekmurju so fantje na velikonočni pondeljek navahili na vinotoč. Razbili so mize, kozarce in sploh vse, kar jim je prišlo pod roke. Dva finančna stražnika, ki sta hotela pomiriti razgrajače, sta dobila zaboljaje z noži, da sta morala v bolnico v Mursko Soboto.

Letalska nesreča. Iz Loke pri Zidanem mostu javljajo: Dne 24. aprila krog 9. ure predpoldne je letelo letalo nad Loko vojaškega oddelka v Zagrebu. Nenadoma se je pojavila v motorju napaka in aeroplan je moral pristati. Kljub temu, da letalo ni bilo visoko v zraku, se je pri pristanku čisto razbilo. Pilot narednik Breznik je bil opasno ranjen, mehanik je ostal nepoškodovan. Ranjeni Breznik je doma pri Loki in

so mu nudili prvo pomoč domačini ter zdravnik iz Radeč.

Najnovejše francosko letalo. Kar se tiče gradbe letal nočejo zaostati Francozi za drugimi tozadevnimi velesilami. Zadnje dni so preizkušali na letališču mesta Bordeaux novo letalo marke Dyle in Bacalan. Poizkušne vožnje so se obnesle dobro. Aeroplan se je dvignil od zemlje v 12 sekundah in je dosegel v šestih minutah višino 1000 metrov. Letalo je enokrnilnik iz kovine, za 28 potnikov in pet mož posadke. — Tehta 13 ton. Poleg prostora za prtljago ter hodnikov ima na sredini okrogel prostor za zabavo med vožnjo. Največja hitrost znaša 190 km in motorji proizvajajo 1800 konjskih sil.

Svetovna družba tihotapcev z opojnimi strupi. Začetkom leta 1929 so zadržali v francoski luki celo pošiljatev pariško afganiškega poslaništva. Kovčeki so hranili zelo velike količine: kokaina, herojina in morfija. Cela tihotapska zadeva je vzbudila veliko ter splošno pozornost, a se je razblinila v nič, ker zastopnika poslaništva niso smeli zapreti. Spremljevalec zgoraj omenjene pošiljke prepovedanih opojnih strupov neki Josip Raškin je bil tudi izpuščen po kratki preiskavi iz zapora. Ta-le zadeva in aretacije večjega števila tihotapcev z opojnimi strupi po raznih evropskih velemestih stanovitila policijo do prepričanja, da obstoja svetovna družba tihotapstva z opojnimi strupi. Sedež izdelovanja je v Alzaciji na Francoskem in od tamkaj roma prepovedano blago po celi Evropi, Egiptu, Japonskem in po Ameriki. Te dni je izvršila dunajska policija celo vrsto aretacij. Na ta način se ji je posrečilo, da je prišla do zveze med posameznimi člani svetovne tihotapske družbe. Med na Dunaju aretiranimi je zopet že omenjeni fabrikant Raškin, ki je gotovo vodja družbe. Dunaj je glavno tržišče strupene robe. — Od tukaj jo razpečavajo preko Trsta na vzhod. Raškin, ki je stanoval stalno v Kalksburgu pri Dunaju, je bil vedno na potu med Parizom, Londonom in Kairom. Ustanavljal je povsod podružnice. Opojne strupe so izdelovali v kemični tovarni v Alzaciji in odtod so zalagali celi svet. Značilno je, da so pošiljali robo za Ameriko preko Japonske. Na japonskem otoku Kobe je važno tozadevno skladišče. Zalogo vodi japonski veletrgovec, ki je obenem tudi lastnik več zabavališč po Japonskem. Ta japonski kralj tihotapcev je obiskal Dunaj leta 1928 in je tamkaj organiziral tihotapstvo. Koncem leta 1928 je prejela dunajska policija od japonske sporočilo, da je zgorajni Japonec z Raškinom najvažnejša osebnost pri tihotapljenju opojnih strupov. Cela tihotapska zadeva še ni popolnoma pojasnjena, ker je razpredena zelo pretkano po celem svetu.

Na kaj vse pridejo tihotapci. — Ob glavni cesti med severoameriškima mestoma Los Angeles in Hollywood je bilo postavljeno mogočno dvigalo, ki je bilo v polnem prometu noč in dan. Na stotine delavcev je bilo tamkaj zaposlenih. Po ondotni okolici je bilo znano, da zida tamkaj nekdo, ki je postal

kot filmski igralec bogataš, razkošno ter veliko vilo. Govorice niso bile nič kaj čudnega, le stavbeno delo ni napredovalo prav nič. Dvigalo le je le vedno dvigalo ter spuščalo na zemljo velike količine zemlje. Sčasom mimoidoči sploh niso znali, čemu vse to delo. Neka dne si je ogledal precej natančno tako od daleč dvigalno podjetje detektivov ameriške finančne straže. Za detektivom je prišla cela četa policajev ter preiskala natančno dvigalo, ki ni bilo nič drugega nego tovarna za žganje. Vsaki dan so proizvajali s tem slepilom v Ameriki prepovedanega alkohola 1000 steklenic.

Papeževa država je dobila telefonsko centralo. Papeževa država je dobila svojo lastno telefonsko centralo, s katero je zvezana s svetom. Pred nekaj dnevi pa je zvalil nekdo, ki se je izdal za znanega dostojanstvenika, papeža na telefon. To priliko je izrabil lopov, da je svetega očeta ozmerjal. Za velikonočne praznike je želel govoriti s papežen znameniti angleški časnikar iz Londona, da bi objavil telefonski razgovor z vladarjem svete Cerkve v časopisju. Radi zgorajnega slučaja so mu sporočili iz Vatikana, da odklanja papež telefonski razgovor.

Primo de Rivera in število 13. Ljudi, ki so prepričani, da število 13 prinaša nesrečo — in teh ni malo — bo sreča in konec španskega diktatorja Primo de Riveru v tem praznovanju potrdila. Zakaj število 13 se pojavlja v vseh mogočih oblikah in odnošajih s karijero španskega diktatorja. Najprej dolgost njegove diktature. Računano v mesecih jih je $76: 7 + 6 = 13$. Njegov padec je bil leta 1930: $1 + 9 + 3 = 13$. Če še vpoštevamo, da se stoji ime Primo de Rivera iz 13 črk in da je prevzel diktaturo 13. septembra, bodo ljudje, ki jim število 13 ne ugaja, gotovo prišli na svoj račun.

Tri jabolka. V zgodovini človeštva so znane tri jabolke. Najbolj usodepolno jabolko je bilo Evino v rajju. Drugega omenjajo pravljice o starogrških bogovih. Parisa iz maloazijskega mesta Troje so srečale tri boginje in ga prosile, naj jim podari jabolko. Dar je izročil najlepši Afroditi, ki mu je za to obljubila najlepšo ženo Heleno. Paris je ugrabil lepo Heleno in je prišlo radi tega do desetletne oblege mesta Troje. Znano je jabolko slovitega angleškega fizika Newtona. Leta 1626 je razsajala v Londonu kuga. Da bi ubežal boleznim, se je zatekel Newton na svoje podeželsko posestvo v Woolstorsu. Ko se je sprehajal nekoč po vrtu, mu je padlo jabolko z drevesa ravno na nos. Udarrec jabolčnega sadu je bil povod, da je prišel učenjak na nauk o privlačnosti zemlje, ki je še danes priznan.

Najstarejše pisano sporočilo. Doslej najstarejše pisano sporočilo so izkopalili v Kaldeji v Mezopotamiji in je iz dobe 3000 let pred Kristusom. Je lončena tablica, ki je popisana s klinastimi pismenkami. Starinoslovci trdijo, da je najdba iz prve babilonske vladavine in vsebuje kupno ter najemniško pogodbo za neko polje.

V Rusiji bošta prihodnje leto dva kledarja. Po vesteh iz Moskve bo pu-

stila sovjetska zaloga knjig izdati za leto 1931 6,800.000 koledarjev dveh vrst. Starega koledarja s sedmimi dnevi v tednu bodo tiskali dva in pol milijona izvodov, novih s petimi dnevi v tednu od zgoraj imenovane številke preostalo.

Lobanja Buddhe. Pred nedavnim časom so popravljali tempelj v okolici Pešvara v severni Indiji in zadeli ob tej priliki na nekaj za budistične Indijce najbolj znamenitega. Odkrili so pri prezidavanju svetišča grobnico, ki je dobro ohranjena. Njene stene so opremljene s podobami iz življenja ustanovitelja indijske vere takozvanega Buddhe. Na sredini grobnice je počivala na podstavku iz dragocenega kamna žara iz bronu z zelo starodavnim napisom. Po dolgem raziskovanju so razbrali duhovniki, da hrani žara na celem svetu najbolj dragocen pepel. Žaro so odprli. V njej so bile tri posode iz gorskega kristala, ki so hranile ostanke kosti. Poleg teh so ležali zlati listi, s pisanim obvestilom, da so ti koščeki kosti iz lobanje Buddhe. Zadevo z znamenito najdbo so raziskali evropejski in indijski starinoslovci ter doznali, da so koščeni kosci res od človeške glave, vendar ni dokaza, da bi bili res od Buddhe. Indijsko svečeništvo je že nabralo milijone, s katerimi bodo postavili enega najbolj dragocenih Buddhovih templjev, ki bo hranil Indijcem najdragocenejše ostanke.

103 letni odlikovanec. Francoski državni predsednik je odlikoval s križem Častne legije za dolgo, vzorno življenje in ganljivo zvestobo domovini Alzačana Jožefa Zaleskega, poljskega delavca. Novi vitez je najstarejši med svojimi kolegi. Kot 10 leten pastirček si je pričel služiti kruh, potem je postal hlapec, zdaj je 103 leta star prevžitkar in ni zapustil nikoli v teku dolgega življenja svoje rojstne vasi Mignuevillea. Vendar mu usoda ni bila preveč naklonjena, in med svetovno vojno se je trikrat le slučajno rešil smrti. Nekoč je udaril nemškega narednika, ki mu je odnesel svinjsko kračo. Vojna sodnija je Zaleskega obsodila na smrt in je bil pomiloščen le z ozirom na njegova leta. Tri mesece pozneje je zapustil stari postelji in se skrival med viharnim topovskim ognjem. Čim je odšel, je prebila granata streho in v trske zdrobila njegovo posteljo. Tretjič je podrl vihar skoro vso hišo in odnesel streho; starca so odkopali brez zavesti izpod ruševin, a je kmalu ozdravel. Ko je dovršil Zaleski 100 let, so ga vnuki prisilili, da je ostavil delo. A je še vedno čil, vstane ob šestih, je navadno hrano in popije po obedu in večerji kozarec domačega vina. V nedeljo si privošči še kozarec močnega žganja, ki ga meša med vino. Zaleski je popolnoma zdrav in mu nagaja samo sluh. Po imenu sodeč je nedvomno poljskega pokolenja, najbrž potomec kakšnega izseljenca.

Samo šala za prvi april. Lasje so se izježili nekemu uslužbencu mestne hiše v Berlinu, ko je 1. aprila opolnoči našel v poslopju skrito bombo za nekimi stranskimi vrati. Pozvana policija

je obkolila celo poslopje, dočim je drugi oddelek napravil skrbno preiskavo v poslopju, če ni v njem skritega še kaj več takega materiala. Poklicana požarna bramba je nato najskrbnejše preiskala najdeno bombo. Našla pa ni v njej nič drugega, kakor — blato. — Domnevajo, da so si komunisti privoščili to šalo.

Predsednik republike Argentine odklonil pogovor s predsednikom Hooverjem. Predsednik Hoover je v četrtek uradno otvoril radijsko telefonsko službo za Južno Ameriko. Ta dogodek pa je dal povod mučni senzaciji v Washingtonu, kajti predsednik argentinske republike Yrigoyen je odklonil pogovor s Hooverjem. Argentinski državni urad je sicer podal kot vzrok za to prehlajenje predsednika, vendar se temu pripisuje globlji pomen in se domneva, da so dala politična nasprotstva med obema deželama povod za to. Od leta 1928 nimajo namreč Zedinjene države nikakega svojega poslanika v Argentini. Nedavno je tudi ta dežela izrazila svoj protest proti sprejetemu carinskemu zakonu Zedinjenih držav. Pač pa je predsednik Hoover govoril s predsednikoma republike Čile in Urugvaj.

Tutankamno maščevanje. Nekateri angleški listi so ob priliki samomora lorda Westburyja, adoptivnega očeta enega izmed članov Carterjeve ekspedicije, ki je vršila izkopavanja v Tutankamnovi grobnici, zavzeli ostro stališče proti praznoverni domnevi, da se faraon Tutankamon strahovito maščuje nad vsemi, ki so bili neposredno ali posredno v zvezi z izkopavanjem njegovega groba. Vendar sta se ponovno pripetila dva čudna slučaja, ki napeljmeta praznovercem vodo na mlin. — Pogrebni avtomobil, ki je pripeljal truplo lorda Westburyja, je namreč na predmestni cesti povozil in usmrtil osemletnega dečka, a skoraj istočasno je umrl od kapi mož, ki je v Britskem muzeju urejal zbirko nosil in drugih predmetov iz Tutankamnovega groba. Spričo teh novih dogodkov so utihnili celo tisti, ki so najbolj zasmehovali praznovorne glave.

Diogenov sed. V času, ko je bila stanovanjska kriza v sovjetski Rusiji na višku in se je stiskalo marsikje po dvajset oseb v dveh majhnih sobicah, je neki boljševiški govornik skušal na javnem shodu potolažiti množico med drugim s tem, da se je domislil starogrškega modrijana Diogena, ki da je stanoval v navadnem sodu in se počutil navzlic temu srečnega. »Kaj?« se je začudil tedaj nekdo iz množice na ves glas, »cel sod je imel na razpolago zase samega?«

Usoda. Nekdo je hotel izvršiti samomor. Ker mu je bil revolver predrag, se je hotel zastrupiti s plinom. Nesreča je pa hotela, da so ga rešili. Čez dva dni mu je plinarna poslala račun, in ko ga je pogledal, ga je zadela kap in bilo je po njem.

Dva rešitelja.

Avstrijsko časopisje je pogrelo za letošnje velikonočne praznike spomine na svoječasnega rešitelja 7 življenj, ki je postal znan pred desetletji celemu svetu. Ta znamenita osebnost je še danes živeči (tedaj stotnik) oberst Staindl in njegov sluga Fischer. Prvega je odlikoval tedajni avstroogrski cesar in papež. Gre za res junaški čin, s katerim se je ukvarjal leta 1894 celi kulturni svet.

Nedaleč od Gradca proti severu je podeželski trg Semriach. Slab kilometer od trga teče Semriški potok, ki izgine po 72 meterskem padcu pod zemljo, se zopet prikaže na kratko in izliva v Muro. Tamkaj, kjer teče voda že bogznaj koliko tisočletij pod zemljo pod takozvani Lurloch, so se napravile razne podzemelske jame s stranskimi hodniki, kapniki in drugimi naravnimi posebnostmi. Leta 1894 dne 28. aprila sta sklenili dve graški društvi »raziskovalci jam« in »prijatelji Schockla«, da bosta raziskali po svojih članih Lurloch ali podzemelske votline pri Semriach. Istočasno je bila sklenjena stava, katero prejmejo člani onega društva, ki bodo zgoraj omenjenega dne prvi v jamah. Stavo je dobila organizacija jamskih raziskovalcev, ki so bili že na cilju, ko so prišli tovariši od drugega društva. Zamudniki se niso podali pod zemljo, ampak so tako za šalo in iz nagajivosti zadelali s par hlodi vodni požiralnik, skozi katerega je izginjal potok v jame in kjer so se mudili člani jamskih raziskovalcev. Ako bi ne bilo vremenske nesreče, bi bilo zadelanje luknje le šala in nič drugega. Zamudniki so zatem odšli v krčmo v Semriach in se tamkaj gostili. Naenkrat je nastala nevihta, ki je povzročila utrganje oblaka. V dobri uri je narasel sicer ponižni Semriški potok, njegovi razjarjeni valovi so odnesli seboj preko padca v zemeljske jame pesek, zemljo, dračje, hlodovje itd. Tamkaj, kjer so rajajoči zamudniki zadelali požiralnik, hudournik ni mogel z običajno naglico naprej in je odložil na hlodju vso nesnago, katero je prinesel seboj in s tem zaprl izhod sedmerim članom društva raziskovalcev.

Prebivalci Semriacha in popivajoči hribolazci so bili po končani nevihti hitro na jasnem, kako grozna usoda je zadela jamarje radi prvotno nedolžne šale. Začeli so takoj z različnimi deli, a vse zaman! Poklicali so pomoč od vseh strani, ker usoda sedmero pod zemljo zaprtih oseb je brzela po brzojavu po celem svetu.

Iz Gradca se je pripeljalo na pomoč 40 mož pionirjev, 7. in 47. infanterijski polk in pionirji iz Ptuja. Do 3. maja je bilo ravnokar omenjeno moštvo z oficirji veščaki na mestu, a vsi njihovi rešilni poizkusi so bili čisto brezuspešni.

Takratni štajerski deželni glavar Kùbek je sam prosil pionirskega stotnika Staindla, če še poizkusi on rešitev, ker je strokovnjak za podzemelske jame. Oficir se je odpravil na kraj nesreče 6. maja s svojim slugom Fischerjem. Omenjena moža sta začela

Priporoča se pri nakupu blaga manufakturna trgovina
M. E. S E P E C
Maribor, Grajski trg. št. 2

čisto sama rešilno delo. Prebrodila sta najprej 72 metrov dolgo jamo in prišla do požiralnika, ki je bil 7 metrov dolg in radi zadelave z razno nesnago je spuščal vodo le 40 cm visoko (ali na debelo). Stotnik je bil uverjen, da je edina rešitev: odstraniti od zamudnikov nametano barikado, na katero se je nagromadila zemlja, pesek, dračje itd. Svojega slugo je navezal na vrv in ta se je spustil v požiralnik. Prebrodil je po dveh urah gromade blata in toliko odpahnil barikado, da je mogla voda z večjo naglico naprej. Ko je voda nekoliko odtekla skozi požiralnik, je oznanil nesrečnim in na smrt izstradanim jetnikom, da je rešitev tukaj, ako so še pri življenju. Po smrtnonevarnem rešilnem delu je bil Fischer tako izčrpan telesno, da se je zgrudil obnemogel. Sedaj so lahko poslali skozi od sluge ustvarjeno odprtino ponesrečenim, ki so bili vsi pri življenju in le nepopisno izstradani ter oslabei od prestanega strahu, živila.

Požiralnik je bil popolnoma očiščen še le 7. maja. Kar se ni posrečilo več stotinam nekaj dni, sta dosegla v par urah pogumna človeka: častnik in njegov sluga.

Hrabra rešitelja sta morala kmalu zatem okusiti resnico reka: nehvaležnost je plačilo tega sveta! Drugi višji oficirji so se jezili, da se jim ni posrečila rešitev, pa si so jo začeli lastiti po časopisju in imen obeh junakov niti omenjali niso. Še le deželnemu glavarju, ki je sam naprosil rešilca, se je posrečilo, da jima je preskrbel po doglem času priznanje in cesarsko ter papeževu odlikovanje.

*

Indijanski načini ribolova.

Nemški potopisec očitavec je popisal tri še danes značilne načine ribolova, ki so običajni med indijanskimi plemeni, ki prebivajo po republikah Osrednje Amerike.

Po jezeru Ksochimilko je danes vse polno prav majhnih otočičev, ki so poraščeni z razno zelenjavo, cvetlicami ter izredno lepimi rastlinami. V dobi, ko so odkrili te pokrajine Osrednje Amerike Španci, so še bili otoki majhni leseni splavi, posuti z zemljo in z njih so dobivali Indijanci njim priljubljeno zelenjad. Do danes so se tla jezera dvignila, nekdanji splavi so prirastli na dno ter tvorijo mične otoke. Po zgoraj omenjenem jezeru, ki je plitvo, a polno rib, se poslužujejo ondotni Indijanci načina ribolova, ki ga je opazovati le tamkaj. Pred solnčnim vzhodom se podajo ribiči v majhnih čolnih po dva in dva na jezero. Sprednji ribič drži lesen drog, katerega konec je opleten z žičnimi palčicami, da zgleda kakor že precej obrabljena brezova metla. Drugi v čolnu je veslač. Ko se približa čoln mestu, kjer je večja skupina rib, začene sprednji lovec kolec med ribe in ko ga izvleče, mu caplja med žicami še živa riba. Malokedaj se pripeti, da bi ribič ribo z opisanim ribiškim orodjem ranil ali celo prebodel. Z drogi in žičnimi otepi lovijo Indijanci zelo hitro

z občudovanja vredno spretnostjo. Ko pa posine solnce na jezero, nehajo z ribolovom, ker se skrijejo ribe v globoke tolmune.

Predno so prišli Evropejci v te kraje in seznanili Indijance z železom ter žico, so uporabljali za oborožitev ribolovnega kolca palčice iz kake elastične rastline.

— — —

V osrednje ameriški republik San Salvador je jezero »Laguna de Ilopango«, ob katerem živijo Indijanci, ki so veliki prijatelji ribolova, s katerim se ukvarjajo v napol svitu pred solnčnim vzhodom. Ribiča vzameta seboj v čoln precejšen kup dračja. Eden vesla, drugi ima mrežo. Ko se približata na kraj jezera, ki je znan kot ribje zatočišče, vržeta v vodo dračje, ki se potopi nekako do polovice. Nato vesla zadnji previdno krog kupa dračja, drugi pa tolče po vodi in štora pod njo z drogom. — Vsled udarcev ter sunkov se skrijejo ribe med dračje. Ko je obveslan kup, vržeta mrežo, da pokrije dračje in se začne, ker je obtežena, pogrezati proti dnu. Spodnji del mreže se da potegniti s pomočjo motvoza skupaj, da je celi kup dračja omrežen. Ko se je enkrat to posrečilo, izvlečeta ribiča omreženo dračje v čoln. Med bilkami ter šibjem je vse polno rib in večkrat še prav velikih. Opisani način ribolova se obnese vsikdar, a ga mora spremljati indijanska že nekako prirojena spretnost.

— — —

V srednje ameriški republik San Salvador je še jezero »Laguna de Olmego«, katerega okolica je naseljena od Indijancev, ki so tudi značilni ribiči. Ti se ne poslužujejo pri ribolovu čolna, ampak za naše pojme prav nerodno zgrajenega splava, ki je dolg dva in pol ter širok en meter. Je le par napol obtesanih hlodov, ki so zvezani z dvema povprečnima. Na splavu stoji veslač in ribič z mrežo. Mreža je okrogla in ima v premeru dva metra. Ob koncih okrogle mreže so pritrjeni kamenčki ali svinčeni uteži. Na spodnji strani

mreže bingljajo navzdol v krogu tanki, močni motvozi, ki se zožujejo proti središču in jih veže laso (dolga ter močna špaga). Eden konec lase je omotan krog ribičeve leve spodnje roke. Predno požene ribič mrežo, vzame laso, ki je zvit v klopčič, v levo roko. Mrežo drži z obeh rokama in z zobmi ter se zasuče z vso naglico, predno vrže, krog samega sebe. Ko je padla na ta izredno spreten način pognana mreža nad vodno površino, se razproste in obteži jo vlečejo proti dnu. Ko se bliža mreža dnu, natezuje ribič laso, dokler ni mreža zaprta zgoraj ter spodaj in ribe zajete. Velikokrat se prigodi, da obteži ribiču mreža na dnu, kjer se je obesila ali zamotala. Z bliskovito naglico skoči Indijanec z glavo navpično v največjo globočino, da reši ondotnemu lovcu najdražjo ribolovno pripravo.

Očitavec pripoveduje, da mrgoli jezero Olmego krokodilov, katerim pravijo »kajmask«. Večkrat je opazoval skakanje ribičev s splava za mrežo v jezero, a le enkrat se je pripetila nesreča. Indijanec se je pognal za zamotano mrežo s splava v jezero. Pri skoku je priletel z glavo na krokodila, ki je dremal nod vodo. Zver se je prestrašila, ujezila in ubogi indijanski ribič se je prikazal na površju sicer z mrežo, a brez leve noge, katero si je privoščil razljuteni krokodil.

— — —

Potopisec povdarja, da se je večbal sam precej časa v omenjenih treh načinih indijanskega ribolova, a ni ujel niti žabe, kaj še le ribe. Tako znajo loviti le Indijanci, sinovi svobode, ki poznajo le prostost ter lov iz potrebe in zabave. Lovska spretnost je pri Indijancih podedovana skozi bogznaj liko rodov.

Predno si nabavite moške in deške obleke oglejte si konfekcijsko in modno trgovino

ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 590 I

Belokožni Indijanci in Amaconke.

Do pred kratkem so bili celemu svetu uganka pragozdi ter sploh kraji ob izvoru južnoameriških rek Orinoko in Negro. Orinoko teče, ko se prikaže iz neizmernih gozdov, skozi državo Venezuelo in se izteka v Atlantski Ocean. Prvi, ki so prodrli v te neprodne kraje, so bili leta 1763 španski raziskovalci. Tamošnja indijanska plemena so jih popolnoma pregnala in iztrebila z zastrupljenimi pušicami. Za Španci so poskušali brezuspešno raziskovalno srečo Francozi, Nemci in Angleži. Celih 160 let se je posrečilo Indijancem, odvrčati radovedne belokožce od svojih rajsko lepih — svobodnih bivališč.

V kulturnem svetu neodprte pokrajine se je upal po tako dolgem času pred več nego 10 leti še le angleški učeniak dr. Hamilton Rice. Dvignil se je na neverno pot v letalu. Prikazen — Indijance

nič žalega. Neovirano je lahko dokončal nadvse zanimiva raziskovanja. Te dni se je vrnil iz po njem odkritih pokrajin in dal tozadevne opise, fotografije, najdbe ter znamenitosti na razpolago zemljepisnemu zavodu v Londonu.

Anglež popisuje v potopisu, kako je prodiral po gozdovih, ki so za Evropejca nepopisno lepi. Videl je reke, kanale, vodopade, prepade, podzemeljske votline itd. Kraji so nudili učenjaku toliko zanimivega pri vsakem koraku, da se je mudil tamkaj pri neprestanem raziskovalnem delu 13 let.

Na potovanju je zadel na pleme belokožnih Indijancev. Kakor znano so vsa indijanska plemena rdečepoltna. Dr. Rice trdi, da je videl belopoltno Indijance pritlikave postave in neumne zunanosti. Imajo vsi gnile zobe in ni pri njih niti sledu kake kulture. Znajo govoriti, podirati drevesa, napraviti ogenj

z drgnjenjem dveh trdih palčic, vreči preko vode hlod za prehod, a nekaj čisto neznanega jim je čoln.

Nadalje trdi Anglež, da je naletel v bližini Inirida reke na čisto žensko naselbino na takozvane — Amaconke. Amaconke poznajo starogrške in rimske pravljice. To naj bi bile ženske, ki živijo brez moških in se borijo silovitejše nego moški. Indijanske Amaconke živijo več mesecev v letu čisto same zase. K njim se upajo Indijanci le v mesecu aprilu in maju. Nikakor ni mogel zvedeti od moških, kaj dela ta čudni ženski svet in kakih šeg ter navad se oklepa. Sploh je amaconska naselbina nekaj neprodirno tajinstvenega, koje življenje Anglež ni mogel raziskati.

Pri obledeli, sivorumenkasti barvi kože, motnih obeh, slabem počutku, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritisku v glavi, namišljeni boleznii je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozarček naravne »Franz Josefove« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« veda radi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov boleznii. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo?

Zdravnik: V Rogaško Slatino! Zahtevajte prospekte!

Gospa, varčujte v Vašim zdravjem in svežostjo! Vsako delo je lažje, ako se pravilno uredi, tako tudi pranje. Čitajte današnji oglas **Gazela** in ravnajte se po njem.

Skoraj smešno je poslušati, kakšna neverjetna lepota sredstva si mnogokrat neuke prijateljice priporočajo! Hočete li čakati, da postanete stara in nagubana, preizkuševaje po vrsti vse to na sebi? Ko Vam ni treba drugega kot napisati dopisnico stari solidni tvrdki Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, da se preskrbite z brezhibnimi preparati, ki v resnici pomagajo! Poizkusite ob prvi prijatki Fellerjevo Elsa-Creme-pomado, Elsa-pomado za rast las! Cena 40 Din za dva lončka gotovo ni previsoka! Poglejte se po 8 dnevih v ogledalu — zadovoljni bode!

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 26. aprila so pripeljali špeharji na 30 vozeh 63 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 45 do 50 Din. Pšenica 2.50, ječmen 2, oves Krompir po 0.75 do 1, čebula 2.50 do 3 Din. — Sena je bilo 8 voz po 65 do 90, slame 6 voz po 45 do 50 Din. Pešnica 2.50, ječmen 2, oves 1.25 do 1.50, kuruza 2, ajda 1.50 do 2, proso 2.50, fižol 2.50 do 3, grah 12 Din. Kokoš 45 do 55, piščanci 35 do 75, gos 60, kozlič 80 do 125, jaginjeta 120 do 130 Din. Kislo zelje 4, kislja repa 2 Din. Jabolka 4 do 10, suhe slive 10 do 12 Din. Mleko 2.50 do 3, smetana 12 do 14, surovo maslo 40 do 48, jajce 0.80 do 1, med 14 do 20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 25. aprila tega leta je bilo pripeljanih 326 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad od Din 100 do 150; 7 do 9 tednov stari od Din 180 do 200; 3 do 4 mesece stari od Din 320 do 400; 5 do 7 mesecev stari od Din 450 do 500; 8 do 10 mesecev stari 550 do 900; 1 leto stari od Din 1000 do 1400. En kg žive teže od Din 10 do 12.50, en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 196 svinj.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 10 konj, 9 bikov, 75 volov, 190 krav in 9 telet; skupaj 293 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 22. aprila tega leta so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 8.50 do 9; poldebili voli od Din 7.75 do 8; biki za klanje od Din 8.50 do 8.75; klavne krave debele od Din 8 do 9.50; plemenske krave od Din 5 do 7; krave za klobasarje od Din 4 do 4.75; molzne krave od Din 5 do 8; breje krave od Din 5 do 8; mlada živina od Din 8 do 8.50. Prodanih je bilo 127 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg od Din 18 do 20; volovsko meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 18. Meso od bikov, krav in telic 1 kg od Din 10 do 14. Telečje meso I. vrste 1 kg od Din 20 do 25; telečjo meso II. vrste 1 kg od Din 16 do 20. Svinjsko meso sveže 1 kg od Din 15 do 23.

Čitajte „Slov. Gospodarja“!

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno dravje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnillšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 363

Banovinske davščine.

V zadnji številki našega lista smo objavili razpravo o davščinah v dravski banovini. K tej razpravi še dodamo nekaj pripomb, ki se nanašajo na novo vpeljanje davščine ali na spremembo izmere in oblike dosedanjih oblastnih davščin ter na stroge kazni, ki jih določa uredba bana dravske banovine.

Kar se tiče doklad na neposredne državne davke, se na ozemlju bivše mariborske in ljubljanske oblasti na novo uvaja 40% banovinska doklada na zemljarino in zgradarino, v ljubljanski oblasti pa še doklada na rentnino in deloma na pridobnino. Nanovo se uvaja v obeh oblastih tudi taksa na sečnjo gozdov in na živinske potne listé, banovinska davščina na hiše, oproščene državnega neposrednega davka, 10% taksa na prenos nepremičnin in davek na šmarnico. Za bivšo ljubljansko oblast je nova trošarina na potrošek električnega toka, za mariborsko oblast pa potrošek premoga. Davščina na plesne in druge nočne prireditve je spremenjena po izmeri in načinu pobiranja, prav tako davščina na motorna vozila in davščina za zakup lovišč. Novi sta tudi banovinska davščina na dediščino in prirastkarina od vrednosti najemnin, vendar višina teh dveh davščin še ni določena. V bivši mariborski oblasti odpadejo štiri davščine, in sicer dosedanja 100% oblastna doklada k državni taksi na kupone in dividende (po lanskem proračunu 36.000 Din), dalje 50% oblastna doklada k državni taksi na potroške v hotelih, gostilnah itd. (po lanskem proračunu 340 tisoč Din), 100% oblastna doklada k državni taksi na tekoče račune (100.000 Din) in 50% oblastna doklada k državni taksi za gostilniške in kavarniške pristojbine.

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Torej fant, jutri se vidiva v Freihausu,« zakliče grof Tatenbah svojemu slugi in odjezdi.

Ribl hitro potegne še enkrat mošnjček, da prešteje cekine. Vesel obraz je pokazal, ker je bil nadatek obilen; ko je zopet varno spravil denar v žep, je urno korakal čez trg proti gostilni svojega strica.

Tudi oni plemič, ki je svaril grofa Tatenbaha, je odjezdil, gledal za plemenitašem, zmaljal z glavo ter rekel sam pri sebi:

»Prepozno boš spoznal, da si si kupil danes kačo, ki te ugonobi.«

VII.

Pri cerkvi sv. Ane. P

Če izgubiš kar ti je najljubše bilo,
O, ne obupaj, bridkih solz ne toči.
Stritar.

19

Oj, cerkva bela tam na ljubkem hribčku, bodi mi srčno pozdravljena! Kako prijazno se dvigaš na obronku konjiškega grajskega hriba sredi župniškega pokopališča. Kako lep je razgled od tukaj po Dravinjski dolini ter po bregovih pohorskih z mnogimi vasicami in belimi cerkvicami. Kako mirno je tukaj in v najlepšem soglasju s krajem, kjer spijo utrujeni popotniki večno spanje. Odpira se od tukaj razgled proti severu in vzhodu, proti jugu pa ga zapirajo vrhovi s temnimi gozdovi. Z najbližjega hriba pa te pozdravljajo obsežne razvaline konjiškega gradu, v katerem so bili ob času te povesti mogočni Tatenbahi. Kako ponosno strmi še sedaj stolp proti sinjemu nebu ter gleda zmagoslavno na ostalo zidovje, ki leži v razvalinah okoli nje. Kljubuje vremenskim silam, kakor bi hotel dokazati, da so tudi njegovi gospodarji kljubovali nasilju.

V tej cerkvi počivajo telesni ostanki Žiga Tatenbaha, ki je umrl leta 1594, ter Janeza Krištofa barona Tatenbaha, ki je umrl 2. aprila 1627.

Na tem ljubkem mestu je sedela nekega popoldne pred več nego 250 leti lepa, mila žena v nožnji štajerskih plemenitašinj.

Blaga gospa je bila Ana Terezija Tatenbah

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spadajoče tiskavnice v latinici in cirilici **izvršuje** hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Roroška c. 5

Čekov. račun št. 10.602

Telefon interurb. št. 2118

Posebno pozornost zaslužijo strogi kazni, ki jih določa uredba. Vsa dejanja in vse opustitve, ki merijo posredno ali neposredno na to, da bi se banovinske davščine prikrajšale ali da bi s banovinskimi davščinam zavezani predmeti odtegnili plačilo davščine, se kaznujejo z najmanj dvakratnim zneskom davščine, ki se je prikrajšala, ali pa z zaporom do 30 dni. Denarna kazen ne sme presegati 5000 Din. Poleg kazni se naloži plačilo redne davščine. Vsa ostala dejanja in vse ostale opustitve, zlasti prekršitve kontrolnih določil in prijavne dolžnosti, se kaznujejo v denarju do 1000 Din. Kazni izrekajo občinska upravnostna oblastva I. stopnje in je zoper razsodbe dopustna pritožba na bansko upravo v 15 dneh po vročitvi.

*

Banovinski proračun in slovensko zadružništvo. Banovinski proračun za leto 1930/31 ima sledeče postavke za zadružništvo: za podpore mlekarskim zadrugam Din 300.000.—, živinorejskim in pašniškim Din 100.000.—, vinariskim in kletarskim Din 150.000.—, raznim zadrugam za nabavo strojev, gnojil itd. Din 100.000.—, za Zadružno šolo Din 150.000.—, za zadružno propagando, tisk, tečaje in asanacijo zadrug Din 200.000.—. Skupaj je torej za kmetijsko zadružništvo določenih 1 milijon Din. Lansko leto sta imela ljubljanski in mariborski oblastni proračun določenih skupaj za zadružništvo 760.000 Din. Za zadružništvo bodo nadalje prišle v poštev postavke kot podpore za nabavo, vzrejo in vzdrževanje plemenske živine, podpore za nabavo kmetijskih strojev itd.

Statistika jugoslovanskega zadružništva. Iz statističnega letopisa Glavne zadružne zveze v Beogradu posnemamo, da je v Zvezi včlanjenih 20 zadružnih zvez s 4308 zadrugami. Od teh zadrug je 2476 kreditnih in sicer 2332 z neomejeno zavezo, 144 pa z omejeno zavezo, 979 zadrug je nabavnih in prodajnih, 105 mlekarskih in 323 agrarnih zajednic, ostanek se razdeli na razne

druge zadruge. Zanimivi so podatki glede obrestne mere pri kreditnih zadrugah. Najnižjo obrestno mero ima seveda Slovenija, najvišjo pa Bosna, kjer znaša obrestna mera za posojila pri zadrugah 14 do 20 odstotkov, obrestna mera za hranilne vloge pa 10 do 12 odstotkov.

Kmetijska razstava v Kölnu. V času od 27. maja do 1. junija tega leta se bo vršila v Kölnu na Nemškem pokretna kmetijska razstava (Landwirt. Wanderausstellung) na prostoru od 40 ha površine. Razstava bo zelo bogato opremljena in bo nudila obiskovalcem v vseh kmetijskih panogah mnogo zanimivega. Pokazala jim bo tako rekoč vse, kar se je v napredni Nemčiji na kmetijskem polju doslej doseglo. Razstavljenih bo okrog 3000 glav najboljših plemenske živine vseh vrst, 8 do 9 tisoč komadov različnega kmetijskega orodja, strojev in instrumentov ter v veliki množini vsi mogoči kmetijski proizvodi najboljše kakovosti na prostoru od 15.000 m² površine. Ta razstava je posebno važna ne samo za tiste kmetovalce, ki si žele nabaviti najmodernejših kmetijskih strojev, plemenske živine itd., ampak tudi za tiste kmet. strokovnjake in praktične kmetovalce, ki se zanimajo za najnovejše iznajdbe in pridobitve v prid umnega kmetijstva. Z ozirom na to priporočamo to zanimivo razstavo, da jo obiše čim več naših kmetovalcev in kmet. strokovnjakov. Podrobnejša pismena pojasnila glede razporeda razstave daje ministrstvo za kmetijstvo, oddelek IV. v Beogradu.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Okrajni cestni odbor v št. Lenartu razpisuje za dan 5. maja tega leta ustno licitacijo za vožnjo, eventualno tudi dobavo gramoza in tolčenca, za vse naše banske ceste I. in II. reda ter občinske I. reda. Začetek točno ob 9. uri dopoldne. Interesenti se torej prav v velikem številu vabijo.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 27. tega meseca se je zaključil gospodinjski tečaj. Trajal je od dne 10. novembra lanskega leta. Praktičen in teoretičen pouk so gojenke (tečajnice) imele trikrat na teden po tri ure. Do tega tečaja so največ pripomogli bivši č. g. kaplan Loj-

ze Drvodol in č. g. kaplan L. Sunčič. Tečaj je vodila g. Ivanka Podreka, učiteljica pri Sv. Križu. Tečajnice je ostalo stanovitnih devet. Ob zaključku tečaja gori omenjenega dne je bila v društveni dvorani pri Sv. Križu gospodinjska razstava. Ljudje so hodili ogledovat razstavo s prav velikim zanimanjem. Na razstavi je bilo opaziti vsake vrste raznih gospodinjskih izdelkov in to vse samo lastnoročno delo tečajnic. Popoldne istega dne so se vršili razni razstavi primerni govori. Tečajnice so praktično pokazale občinstvu, kako sprétno znajo oskuniti kolovrate. Položile so tudi gospodinjski izpit. Pripomnimo, da bi bilo vobče koristno, da bi se taki tečaji ustanavljali v zimskem času, kolikor mogoče po vseh naših župnijah. S tem bi se doseglo zelo veliko pri gospodinjsstvu!

NAŠA DRUŠTVA

Centralni odbor prosvetnih društev frančiškanske župnije v Mariboru vabi občinstvo na proslavo 25 letnice mašništva preč. gosp. P. Pavla na dan 4. majnika tega leta. Gosp. P. Pavel daruje ta dan sam sveto mašo ob 7. uri zjutraj, pri kateri prisostvujejo vsa prosvetna društva frančiškanske župnije. Člani teh društev se zbirajo pol ure pred sveto mašo na hodniku frančiškanskega samostana na kor, korakajo z zastavami v cerkev. Vsakega člana veže dolžnost, da se te proslave udeleži. Po končani sveti maši je darovanje. Ob pol petih nostna akademija s peštrim sporedom. Igra se tudi »Revček Andrejček« v petih dejanjih. Odbor.

Maribor. Dih ljubomile pomladi je zavel čez hribe in poljane, ko se nam je približal cvetoči majnik, posvečen Njej, ki je varuhinja nas trpečih, zemeljskih otrok. To uvideva tudi Poselska zveza, ko pokloni majniški kraljici cvetlični žopek neomajne zvestobe v krasnem igrokazu »V Marijinem varstvu«. — Častilci Marijini, prijatelji žuljavih rok in trpečih src prijazno vabljeni ob pol petih popoldne dne 4. maja v Zadružno gospodarsko banko.

Št. Peter pri Mariboru. Prosvetno društvo »Skala« vabi vse prijatelje dobrega čtiva, da se pridno poslužujejo društvene knjižnice. — Zadnje čase je društvo nabavilo precej novih knjig. Na razpolago so tudi razni časopisi. — Siromašni člani dobe iste brezplačno.

Gornja Sv. Kungota. (4. maja ponovitev igre.) Velikonočni pondeljek se je uprizorila v Gor-

„Po divjem Kurdistanu“

bodo imeli naslov nadaljni

4 zvezki

Karl May-ovih spisov.

Prvi od teh je že izšel v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Stane Din 13.

rojena Schönau, druga soproga grofa Ivana Erazma Tatenbaha. Ob njeni strani je stal Anton, bodoči nositelj Tatenbahovega rodu. Nedaleč od obeh je držal sluga osedlanega konja za uzdo.

Deček vpraša mater, ali se kmalu ne vrne oče z lova v gorah.

»Kmalu, moj sin,« odvrne gospa nežno, »obljubil je, da pride še pred solničnim zahodom, da nas spremi domov.«

»Toda glej, mamica,« reče deček ter se rahlo privije h gospej, »solnce stoji že čisto blizu gora in očeta še ni.«

»Bodi mirno, moje dete,« odvrne grofica, »gotovo je našel večjo lovsko družbo, s katero se zabava; kmalu nam pride naproti pa kaki stranski poti, Medtem pa, dragi Anton, porabiva priliko, da se kratkočasiva s koristnimi pogovori; povej, dragec, koliko si že napredoval v veronauku ter v naravoslovju?«

»Daleč sem že, ljuba mamica,« odvrne deček, »glej, morem ti povedati o vsaki stvari, kam spada.«

»Tedaj pa povej, ti mladi učenjak,« reče grofica smehljaje se, »kam spada to sladko jabolko,

ki ga imam v jerbaščku. Če mi pravilno odgovoriš, ga lahko takoj zaužiješ.«

»O, jabolko spada med rastline,« odvrne deček in stegne roko po sadu.

»Prav,« reče grofica ter mu izroči jabolko, »a glej tukaj srebrn groš na moji roki, povej hitro, kam spada to? Če to uganeš, naj bo tudi ta novček tvoj in ga daj k drugim prihrankom.«

Tedaj pa poskoči deček od veselja, tleskne z nežnimi rokami ter vzklikne:

»Mamica, mamica, groš je že moj, on spada med rudnine.«

»Zadel si,« reče grofica vsa vesela in stisne fantku svetel novček, »sedaj pa ljubi Tonček, pazi in povej, kam pa spadam jaz. Če mi na to pravilno odgovoriš, dobiš jutri lepo knjigo s podobami velikih mest ter drugih krajev, ki sem jo prinesla zadnjič z Dunaja.«

Takoj se pojavi sladek otroški smehljaj na rožnatih ustnicah zalega dečka. Prime obe roki matere, jih položi okoli svojega tilnika ter nasloni kodrasto glavico na prsa, v katerih je bilo zanj najblažje srce, potem pa dvigne lepe modre oči k ljubljeni materi ter reče:

»Ti, draga mamica, ti pa spadaš v nebesa.«

nji Sv. Kungoti zgodovinska igra »Žrtev spovedne molčečnosti« v petih dejanjih. Ljudstvo je dvorano popolnoma napolnilo ter z napeto pozornostjo sledilo ginljivi v srce segajoči igri. Ker je veliko ljudi, ki še te igre niso videli, se na splošno željo ista ponovi dne 4. maja ob treh popoldne v Prosvetnem domu. Domačini in sosede, pridite; kaj takega še na našem odru niste videli. Naj se nikdo ne boji slabega vremena, ker za tako igro je vredno žrtvovati podplate. Torej na veselo svidenje dne 4. maja v Gornji Sv. Kungoti v Prosvetnem domu!

Sv. Rupert v Slov. goricah. Izobraževalno društvo pri Sv. Rupertu priredi v nedeljo, dne 4. maja veseloigro »Maks v škripcih« v prostorih nove šole. Začetek ob treh popoldan. — Vsled učiteljskih počitnic se igra ni mogla vršiti na belo nedeljo. Igra je lepa, torej vsi iskreno vabljeni! Odbor.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naše domače izobraževalno društvo priredi dne 4. maja — na prvo majniško nedeljo — na splošno željo igro »Miklova Zala«. Turke in naše ljube Košce iz davnih dni turških vpadov v naše kraje bomo takrat videli na našem odru. — Šaljivi srečolovi! — Nastopita tudi domači pevski in tamburaški zbor. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo in vabimo s tem vse domačine in sosede. Začetek ob 15. uri. — Odbor.

Gornja Radgona. Kapelsko bralno društva je na velikonočni ponedeljek z jako dobrim uspehom uprizorilo v Radencih igro: »Zmaga ljubezni«. Ker je igra vsestransko zadovoljila gledalce in je zelo poučljiva za sedanji čas, se bo na splošno željo ponovila dne 4. maja tega leta po večernicah in sicer v posojilniških prostorih v Gornji Radgoni. Za obilno udeležbo se priporoča odbor kapelskega bralnega društva.

Ljutomer. Mariborski ljudski oder je pri nas gostoval na velikonočni ponedeljek. Vpripzori je mirakl »Trosila bom rože« z velikim uspehom. Redkokdaj ima človek priliko videti kaj takega. Na naših podeželskih odrh se slične stvari ne vpripzarjajo, ker pač imamo zelo redke igralce, ki bi bili kos takim vlogam. Splošno, lahko rečemo, se naši igralci lažje živijo v igre, ki so vzete iz kmetijskega življenja. In to ni čudno, saj so sami zrastle iz kmetijskih družin in zato še najbolj zadeneje kmečke značaje. Zato smo prav iz srca hvaležni ljudskemu odru, da se je potrudil na dolgo pot in nas razveselil s tako lepo vprizoritvijo. Naši igralci pa so tudi imeli priliko se nekaj naučiti.

Velika Nedelja. Dramatični odsek katoliškega bralnega društva »Mir« priredi v nedeljo, dne 4. maja popoldne ob treh v svoji društveni

dvorani lepo, zanimivo in podučljivo igro »Živa pokopana«. Vsi prijatelji lepih iger, pridite v nedeljo v našo dvorano v prav obilnem številu! Odbor.

Sv. Vid pri Ptujju. Naše prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 4. maja popoldne ob treh protestno zborovanje zoper preganjanje krščanstva v Rusiji. Na programu je predavanje s skioptičnimi slikami. Vstop prost, dobrovoljni prispevki so za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Pričakujemo obilne udeležbe.

Št. Janž pri Velcaju. Velikonočni ponedeljek, dne 21. aprila je Marijina družba v svrhu prispevkov za duhovne vaje, misijonski kongres v Ljubljani in v podporo sirotam priredila igro »Sv. Cita« v pouk otrokom in poslom. Sporéd je bil zamišljen kot skromna domača prireditev, a prišlo je toliko sosedov, da nam je bilo žal, ker nismo mogli nuditi kaj boljšega. Prišel je k nam celo moški pevski zbor iz Dobrne ki je s svojim krasnim petjem prireditev povečal in povzdignil. Sodeloval je tudi domači mešani pevski zbor in šestčlanski tamburaški zbor, ki jo pod vodstvom g. Rudolfa Štravs prvič hvalevredno nastopil s dvema komadoma. Dobrske dobro izšolane pevce želimo še večkrat slišati pri nas, prvi nastop tamburašev pa nas napolnjuje z upravičeno nado, da bodo s pridnostjo in vztrajnostjo čvrsto napredovali. Sedaj pa pripravljamo večjo ljudsko igro »Revček Andrejček«, in so vloge že v dobrih rokah, tako da bodo tudi razvajeni gledalci lahko prišli na svoj račun.

Sv. Jurij ob južni železnici. Dne 4. maja tega leta po večernicah se vrši v dvorani Katoliškega doma po Katoliškem prosvetnem društvu »Ruski dan«, proti preganjanju kristjanov. Predavanje s skioptičnimi slikami po gospodu profesorju iz Maribora.

DOPISI

Ojstrica nad Dravogradom. Po naši Ojstrici in sosednem Dravogradu krožijo razne nejasne govorice o nameravani blagoslovitvi takozvanih Treh križev. Da bi naši domačini, kakor tudi dobri nam sosedi bili v tem na jasnem, se čutim dolžnega, podati v tej zadevi sledeče pojasnilo: Trije križi na Poltnikovi ravni so poljsko znamenje, ki stoji ob cesti iz Dravograda na Košenjak, približno na pol poti v župniji Ojstrica. Slovesna blagoslovitev novih Treh križev, ki jih je oskrbel sedanji lastnik Poltnikove ravne, g. Rajko Grögl, s sv. mašo pod milim nebom bi se vršila dne 4. ma-

ja tega leta ali eno prihodnjih nedelj, ako to zadevo preč. Lav. kn. šk. ordinariat v Mariboru spozna za dovolj važno, da dovolj sveto mašo pod milim nebom. V tem slučaju bi se kratkoma nedeljska služba božja prenesla iz farne cerkve k pol ure oddaljenim Treh križem in bi se izvršilo to po domačem duhovniku, po domačih cerkvenih uslužbencih čisto mirno in spodobno v čast božjo in v spodbudo domačega ljudstva, seveda voljno, ta dan namesto v farni cerkvi pri Treh križih opraviti svojo nedeljsko pobožnost. Nikakor pa ta prireditev, vsaj v kolikor je to cerkvena zadeva, ni zamišljena v kako propagando ene ali druge stranke, enega ali drugega pevskega društva ali kaj sličnega. — Župnijski urad Ojstrica, dne 26. aprila 1930. Rudolf Kociper, župnijski upravitelj.

Vuzenica. Drugo nedeljo po Veliki noči, dne 4. maja bo na Kumu pri Vuzenici prvič romarski shod. Bodo tam tri svete maše — od Gorce naprej: ob desetih pridiga in slovesna sveta maša. Tudi bo od 8. ure dana priložnost opraviti sveto spoved. Častilci Matere božje, pridite!

Sv. Antona na Pohorju. Tretjo nedeljo po Veliki noči, na praznik Varstva sv. Jožefa, to je 11. maja, je tukaj veliki shod. Ob tej priliki bo g. pomožni škof posvetil dva nova od zvonolivarne »Zvonoglas« v Mariboru vlitva zvonova in blagoslovil 18 pnovljenih slik sv. Antona in njegovih čudežev. Ob pol šestih zjutraj tiha sveta maša, ob šestih pridiga in slovesna sveta maša, ob osmih slovesni shod, posvetitev zvonov, blagoslovitev slik, pridiga, slovesna sveta maša za vse dobrotnike zvonov, darovanje okoli oltarja za zvonove in nato večernice. Častilci sv. Antona Padovanskega — velikega čudodelnika — od blizu in daleč iskreno vabljeni na to redko slovesnost! Prodajale se bodo tudi razglednice novih dveh zvonov v trajen spomin vsem darovalcem.

Kamnica pri Mariboru. Dne 24. aprila je zatisnil za vedno oči po dolgi in mučni bolezni v visoki starosti 80 let posestnik Jožef Lednik. Blagorokoini je bil do 60letni cerkveni ključar, občinski odbornik in sploh ena prvih osebnosti v kamniški župniji. Bil je dolgoten naročnik Slovenskega Gospodarja Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi na belo nedeljo. Dobremu, obče spoštovanemu ter čislannemu slovenskemu možu ostani ohranjen med vsemi, ki so ga poznali, časten in hvaležen spomin!

Sv. Jurij ob Pesnici. Na veliki petek popoldne smo položili v grob najstarejšega, tukaj rojenega farana, Jožefa Skinnera, po domače

Velika svetla solza veselja in poljub na usta ljubemu dečku je bil odgovor na ganljivo otroško pripovedovanje. Spregovoriti srečna mati v tem trenutku ni mogla, a srčno je objela svojega pastorka, ter hvaležno pogledala k nebu; ta pogled je povedal več kakor mnogo besedi.

»Otrok,« reče vsa ginjena grofica, »jaz še ne spadam v nebesa, tega še nisem vredna. Tvoja prva mamica že prebiva v nebesih ter gotovo gleda na sinčka, ki dela drugi mamici toliko veselja. Stopiva, dragi Tonček,« pripomni grofica, »k cerkvi in moliva za tvojo rajno mamico.«

»Pa tudi za tebe, mamica,« poseže deček vmes ter se privije k njej, »da jaz imam mater, ki prosí za nas tam v nebesih, prav rad, a tebe imam še rajši.«

»V tem nimaš prav, moj dečko,« odvrne grofica, rahlo karajoč, »grofica Judita Forgaes je bila tvoja prava mati, jaz sem le tvoja druga mati.«

»Pa na ljubezni in zvestobi ravno tako bogata, kakor prva mati,« poseže vmes drug glas. Grofica se obrne ter se prijazno nasmehlja; nenadni prislušalec njenega pogovora z dečkom je stal za njima, njen soprog Erazem Tatenbah.

V oddaljenosti je stopal njegov sluga Bolta-

žar Ribl z lovskim plenom.

»Dobro došel, moj Ivan,« vzklikne grofica ter poda možu svojega srca belo roko, »dolgo ste pustili na se čakati, moj soprog,« pripomni, mali Anton pa je rahlo poljubil svojemu očetu roko.

»Oprostite, ljuba Ana,« prosi grof, »mi smo napravili daljši lov in smo pri tem zašli, zdaj pa hočemo v grad.«

Nato se obrne k svojemu sinčku ter reče: »Fantek, ali nimaš za očeta poljubčka, kakor si ga ravnokar dal svoji materi?«

Mali Anton zarudi ter se stegne, da poljubi očeta.

»Glejte, ljuba Ana,« reče ta smehljaje se, »dosegli ste s svojim ravnanjem, da vas moj sin v svojem srcu bolj čisla kot lastnega očeta in svojo mater, katero je komaj poznal, ko se je morala ločiti od njega.«

»Ivan,« odvrne grofica z rahlim očitkom, »če ne najdete velike ljubezni, katero iščete v srcu svojega otroka, je to pripisovati tej okolnosti, da ste prepogosto od doma.«

Grof spočetka nič ne reče na te besede, marveč vsede poleg grofice v travo.

»Nikakor ni prav,« reče ter prijazno pogladi njeno roko, »da vsakokrat, kadar sem pri vas,

Ste naročeni na list
„NEDELJA“ ?
 Izhaj vsak teden? prima vsakokratni tedenski evangelij in priloge ter druge podane verske članke, razen tega pa tudi lepo povest »Otroci naše ljube Gospe« in mične zgodbe za deca. Stane mesečno le 2.— Din (leto 21.— Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov:
UPRAVA NEDELJE, MARIBOR, SILOŠKOV ILE 20.

Ština. Zatisnil je trudne oči v 86. letu. Njegov oče Avguštin, po katerem so imenovali umrlega Ština, je bil 24 let cerkveni ključar ter je ovekovečen imenom v od vojne preostalem, 1888 prelitem cerkvenem zvonu. Ština sam pa, ki je pohajal v domačo šolo in je še pomnil svoja dva učitelja, g. Špindlerja in g. Postružnika, je pod župnikom g. Divjakom, ki ga je krstil, opravljal v deški starosti službo cerkvenega strežnika, kakor je vobče tudi storil potem kot voznik veliko uslug domači cerkvi in položil krono vsemu z zelo znatnim darom za nove, lansko leto blagoslovljene zvonove. Vozaril pa je od 15. leta naprej do konca življenja, torej sedemdeset let. Sprva je vzdrževal osebni, pozneje pa blagovni promet. Za mali denar je iz Maribora prinašal razno potrebno robo tukajšnjim ljudem. Sv. Jurij—Maribor in nazaj, to je bila njegova vedna in večna pot z vozom. Zato ga je tudi vse poznalo, posebno v Mariboru trgovci, ki so ga kot dobrega odjemalca kaj radi videli. Predno ga je smrt pobrala, so ga neki taki gospodi v Mariboru vjeli v fotografski aparat sedečega na vozu, medtem ko Štinetov konj obira svojo poldansko porcijo. Za javno gibanje in dneve odmeve pa je imel Ština živo zanimanje; bil je dolgoleten naročnik na knjige družbe sv. Mohorja, prebiral je slovenske in nemške časopise. Le v zadnjem času je tožil, da mu oči več ne služijo. — Naj si oddahne mož poštnjak pod domačo grudo, duša pa uživaj mir božji!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Florijanov shod in zaobljubljene procesije k Sv. Trojici v Slov. goricah bodo letos v ponedeljek, dne 5. maja, ne v nedeljo. Počastimo sv. Florijana, da nas bo varoval časnega in večnega ognja!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Nek popotni Trojičan je šel pred kratkem po poti preko travnikov od Sv. Trojice k Sv. Lenartu. Bila je sicer cela pot močno blatna in mokra, vendar je šlo brez vseh nezd. Katasrofa bi pa kmalu nastala tik pred lenarškim trgovcem, kjer sta si dva posestnika postavila svoja čebelnjaka (preblizu poti). Dve čebeli sta se namreč s prav peklensko silo začeli zaletavati v tega popotnika. In ako bi ne bil ta prav spreten in uren, bi ga čebeli poštno opikali. Res bi bilo za nas Trojičane precej sitno, ako bi sicer prišli od Sv. Trojice z zdravimi udi, po lenarškem trgu bi pa morali okrog hoditi z zateklimi nosovi in opikanimi lici. Zato bi bilo vsekakor jako dobro in primerno, ko bi si ona posestnika postavila svoje čebelnjake bolj proč od poti, ker bodo tudi v tem slučaju ravno tako pridno čebele donšale v manje sladki med.

Sv. Bendsikt v Slov. goricah. V torek, dne 13. tega meseca je umrla v Oseku prevzičkarica Ana Slaček v dobi 68 let. Blaga mamica je bila prijaznega značaja ter vsem dobrohotnega, vernega srca. Bila je vzorna članica ženske Marijine družbe že od njenega začetka. Rada je redno prejemala mesečno svete zakramente ter se udeleževala stanovskih nauk. Trudila, skrbela in veliko je molila, da je svoje otroke vzgojila za Boga. Vestno se je ravnala po besedah blagopokojnega prečastitega g. župnika-mučenca Muršiča: »Mati, skrbite, da boste vse otroke za nebesa vzgojili. Odlikovala se je tudi po usmiljenosti do bolnih in revnih. Vešča v nabiranju zdravilnih zelišč je rada mnogim pomagala, tolažeč jih s prirojeno milobo. Tudi revežu je rada darovala po svojih skromnih močeh. Dasiravno v gmotnem oziru ni imela baš prijetnega življenja, vendar si je v svoji neuklonljivi veri, v zaupanju in goreči ljubezni do Boga nabirala vekotrajnih zakladov za nebesa, kojih molji in rja ne snejo. — Draga mamica, počivaj v miru!

Sv. Vid pri Ptujju. Poročajo nam, da mislijo farani letos resno na popravo cerkve. G. Ivan Sojč nam dela dva lepa altarja. Cerkev bo tudi na novo poslikana in preurejena pred oltarjem. Zadnja filmska predstava o lurskem prikazovanju je prinesla za cerkev čistih 300 Din. Upamo, da bomo započeto delo opravili lepo, le Bog daj dobro žitno, vinsko in sadno letino!

Sv. Vid pri Ptujju. Higijenska razstava v našem Domu se je sijajno izkazala. Ves teden je bil Dom kar živ. Pet šol si je ogledalo razstavo in film o zdravju. Bilo je 700 otrok z 28 učitelji. Predavanj smo imeli šest. Predavali so gg. dr. Vrtovec, dr. Vrečko in g. Puhar. — Obe predavanji g. Puharja sta ostali za vedno v naših srcih. Posebno v nedeljo je bila dvorana do zadnjega kotička polna, saj ni bilo prostora niti za kino-aparat; celo oder je bil poln občinstva. Bil je to za nas teden zdravja — nekaj misijon za zdravje. Iz cele okolice so prihajali ljudje ogledovat razstavo. Vsega skupaj si je razstavo ogledalo okoli 5 tisoč oseb; zelo lepo število! Hvaležni smo iz srca oblasti, ki nam je omogočila to napravo, gospodom, ki so predavali in g. zaščitni sestri, ki je razkazovala. Vsa čast Prosvetnemu društvu, ki je priredilo razstavo. Zdaj smo še le hvaležni onim, ki so Dom postavili in omogočili lepe prireditve. Vsa čast jim in hvaležnost naša! — Na velikonočni ponedeljek smo v Domu gledali film o lurskem prikazovanju. Čisti dobiček je šel v prepravo naše farne cerkve. Bog blagoslavlja naše delo!

Sv. Marjeta niže Ptujja. V nedeljo, dne 4. maja tega leta, v slučaju slabega vremena pa dne 11. maja ima domače prostovoljno gasilno društvo svojo majsko prireditev in sicer: plezanje na majsko drevo, tombolo in drugo. Tombolski dobitki, kakor vreča moke, plug, majsko drevo itd. so znaki, da bo veselica za one, ki bodo imeli srečo, zelo plodonosna. Ne zamudite prilike, ker sreča vas čaka le kratek čas na veselilnem prostoru g. Ivana Muhič. Čisti dobiček gre za nabavo službenih oblek. Zato se vabite k obilni udeležbi! Odbor.

Radomerje. Poslovil se je od nas najljubši prijatelj brat Janko iz Radomerja, ki smo ga vsi tako iskreno ljubili. Žalostna pesem zvonov nas je prepričala, da je Vsemogočni poklical svojega ženina ter ga presadil iz tega razburkanega sveta v nebeško domovino. Ne moremo se sprijazniti z mislijo, da si nas zapustil v daljnji Dalmaciji v vojaškem stanu ter v cvetu najlepših let. Preden si šel od doma, nisi slutil, da se ne povrneš več, čeravno si se veselil velikonočnega dopusta. Toda tako je prijalo nebeškemu Vrtnarju, da si je presadil čisto dušo v svoj nebeški vrt, kjer je prejela nevenljivi venec za ves svoj trud in trpljenje. Vam pa, dragi starši, bratje in sestre, pa tudi nam prijateljem bodi v tolažbo tvoje lepe življenje in še lepša smrt!

Sv. Jurij ob Ščavnici. V noči od 21. na 22. aprila tega leta se je izvršil velik vlom v usnjarijo g. M. Dermota v Biserjanah. Vlomilci so vdrli skozi eno zadnjih oken in odnesli usnja v vrednosti več tisoč dinarjev. Predno so pa zlikovci odšli, so še natresli polno čevljarških klincev okrog hiše. Velika škoda, ki so jo povzročili ti nepoklicani uzmoviči, bo precej pokrita z zavarovalnino. Upanje pa je, da bodo ti zlikovci kmalu padli v roke pravice, ki jih bo prav poštno prijela za malopridne dolge prste.

Polonšak pri Ptujju. Velikonočni prazniki so pač malokdaj okrašeni s tako lepo zeleno in cvetočo naravo, kakor so bili letošnji. Le žal, da je bilo na velikonočno soboto slabo vreme ter nam je radi tega morala ob vstajenju izostati prejšnja leta tako krasna procesija. Pač pa običajno streljanje ni izostalo. Le smolo so imeli nekateri fantje, ki jih je vsled stroge oblasti preprečilo streljanje zadelo neprijetno presenečenje. Se razume, da je fantom vsled teh par strelav žal njihovih priljubljenih pištol. Nikdo noče kratiti fantom njihovega veselja, ampak naj bo vse dostojno in pametno, ker za nastale nesreče vsled fantovske razmišljenosti in nepazljivosti nikdo rad ne odgovarja. Videli smo ob teh večerih da-

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

Mariboru, Koroška c. 5

začnete s staro pesmijo. Vi veste, draga soproga, kako vas čislam, in če že ne morem vsled drugih okoliščin bivati v vaši prijetni družbi, vendar ne smete misliti, da je grof Tatenbah še vedno tisti lahkomiselnjeni lahkoživec, kakor ga slikajo poredni jeziki, ko je bil še mlad.

»O, moj dragi prijatelj,« odvrne grofica nežno, »Ana Terezija Tatenbah pozna dobro srce svojega soproga in tudi ve, da jo ljubi. Znano pa ji je tudi, in to čuti z žalostjo, da se skrivajo tuje osebe med soprogom in soprogo in da zaupa grof Tatenbah ljudem, ki tega niso vredni.«

»Ana,« reče grof skoraj nevoljen, »to je tista stara pesem, ki ste mi jo peli že tolikokrat. Jaz predobro vem, odkod prihajajo te pritožbe. So gotovi ljudje, ki vam pripovedujejo o omahljivosti ter poželenju po veselju. Jaz pa se hočem, kakor gotovo sem grof Erazem Tatenbah, teh ljudi že otresti.«

Proseč pogled grofice na malega Antona, stoječega poleg očeta, pouči grofa, da je spričo svojega sina dolžan spoštovanje, zato namigne svojemu slugi Riblu ter zaukaže:

»Pelji malega k cerkvi, kjer me čaka konj in voz, jaz pridem takoj z grofico.«

»Ne tako, moj soprog,« prosil grofica. »naš

Anton ne sme danes od nas, z njim bom šla k cerkvi, da se zahvaliva za veliko dobroto, ki jo je skazal Vsemogočni, da je moj soprog zopet ozdravel.«

Grof Tatenbah namigne slugi, da gre naprej. »Ana, reče grof, »razumem vas, vi ne marate mojega sluga Boltažarja in tudi ne dovolite, da bi spremljal mojega sina. Povejte Ana, kaj imate zoper tega človeka?«

»Nič,« odvrne grofica z resnim, skoraj boječim glasom, »nič, moj soprog. Priznam pa, da mi prilizovalno in zalezujoče obnašanje tega sluga, ki je vam, moj soprog, povsod za petami, kakor bi ne bil vaš sluga, ampak čuvaj, dela skoraj strah. Nekaj mi pravi, da prinese ta človek nesrečo v našo hišo.«

»Kaj si vse domišljujete, moja preveč skrbna soproga,« odvrne grof in se nasmeje, »rečem vam, da je ta človek eden od najbolj poštenih ljudi, ki so bili kedaj v našem gradu. On je zvest ter molči, kakor nobeden drugi; in ker smo mu naklonjeni in mu vse zaupamo, je pač naravno, da ga druga služinčad zavida ter sovraži. To razpoloženje je prodrlo tudi do moje soproge in se hočejo poslužiti vas, ker se ne upajo obrniti na mene. da bi odpustil zvestega služabnika.

leč na okoli krasne in tako pomenljive krese, ki so žareli na čast vstalemu Zveličarju. Tako naše ljudstvo ob takih praznikih na zunaj mogočno pokaže svojo vero. Ob teh lepih večerih se je tudi prešmentanemu uhljatežu dihurju zahotelo sladkega kokošjega mesa, zato jo je primahal v Braclavsko faro k Tušovim in oblastno s svojo dvoročno šapo pomedel in odnesel iz kurnika lepo število dobro rejenih kokoši. Bržčas bo treba tudi tega, kokošim preprijaznega prijatelja prav pošteno prijeti in mu za vsikdar zagreniti prijetno kokošjo pečenko.

Polenšak. Tik naše župnijske cerkve na cerkvenem prostoru se mogočno košati že gotovo več sto let stara krasna in tudi znamenita lipa. Tega naravnega krasu, ki daje ob času cveta mnogo dišečega zdravilnega cvetja in sladkega medu, ni mogel nekdo pustiti na miru: šel je in jo je na Veliko noč navrtal. Merodajni krogi naj poskrbijo, da bodo take znamenitosti dovolj zaščitene. Delo poškodovalca pa vse ljudstvo obsoja. Vsak pameten človek bo gotovo rad v miru pustil tak krajevni kras.

Polenšak pri Ptujju. Imamo vedno kaj veselih, pa tudi žalostnih novic nam ne manjka. Veliko noč smo preživeli duhovno prenovljeni. Imeli smo ravno prej duhovne vaje, ki jih je vodil č. g. pater Janez iz Varaždina. — Velika nezdoda je zadela daleč na okoli znanega, vedno veselega in dobrodušnega Marjašovega Tona iz Dolnega brega. Mož je grede proti svojemu domu v nekem klanecu tako nesrečno padel, da si je nogo izpahnil in zlomil. Seveda je trebalo zdravniške pomoči in se tudi nekoliko dni sprijazniti z bolniško posteljo. — Pri neki drugi hiši pa je malo manjkalo, da se ni utopila par let stara deklica. Le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da so deklico še pravočasno rešili iz mizle kopeli. — Tudi smrt si je izbrala mlado žrtev novorojenčka Frančka Suena, črevljarka iz Brezovec. Zadnji čas nas je zapustil komandir orožniške postaje g. Kanič in se preselil tja nekje ob Savinjo. Na njegovo mesto smo dobili že drugega. — Tudi toča nas je že obiskala, ki pa zaenkrat še na srečo ni napravila nobene škode. Padala je debela kot koruza, vmes tudi nekaj debelejšje kot lesniki. Ni samo, da je naporno in težko delo nas ubogih kmetov, ampak smo si od sedaj vedno v strahu od raznih vremenskih nesreč, katerih naj nas Bog varuje.

Dobrna pri Celju. Dne 22. aprila smo pokopali Franca Podvršan, po domače Stanenčan. Dopolnil je 74 let. Bil je eden izmed ustanoviteljev tukajšnje požarne brambe. Bil je tudi odločno krščanski mož in dolgoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Kako priljubljen je bil, je pokazal njegov veličasten pogreb. Naj mu bo Bog obilni plačnik za vsa njegova dobra dela. Pogrebcji so zbrali na dan pogreba 105 Din za dijaško semenišče, katerim se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Sladkagora. Pretresljiv prizor mo videli v torek po veliki noči. Ravno smo bili na pokopališču ob 8. uri, ko začne nam nasproti goreti pri našem uglednem cerkvenem ključarju Majcenu. Svinjski hlev s svinjami vred in hiša sta do tal pogorela, z velikim naporom so rešili hlev za govejo živino in kozolec. — Sreča, da je bilo mirno vreme. Pa še navzlic temu je veter do vasi Sladkagora prinašal ogorke. Vidi se, kako silno nam je potreben vodovod. V slučaju požara smo na Sladkigori brez pomoči. Gospodar Franc Dobnik je tako opečen, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 4. maja bo 30 let, kar je prisegel za župana naš spoštovani Ivan Roškar in od tedaj nepretrogoma županuje in gospodari v lepi vasi Rajnkovci. Jubilant je rodom iz Gomilšekove fare in se je semkaj priženil leta 1895. Tukaj so ga sprejeli prosvetni delavci v svojo sredo ter ga kmalu vidimo nastopiti kot igralca v stari čitalnici pri Frležu. Potem je bil več let načelnik krajevnega šolskega odbora, blagajnik naše

ugledne posojilnice, cerkveni ključar, načelnik cerkvenega konkurenčnega odbora, ki je posebno sedaj pri stavbi novega kozolca mu dal posebno veliko druda. Nam je dolžnost, da štejemo g. Roškarja med častne župane in tudi njegov list čestita jubilarju, ker si je pridobil izrednih zaslug za celo faro. Tudi mi farani mu želimo še veliko let, da bi nam zdrav in čil načeloval. Bog živi!

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. Dne 22. tega meseca se je ponesrečila g. Katarina Žerak, šivilja in posestnica v Cerovcu. Šla je po stopnicah in se ji je sopsrnilo. Pri padcu si je težko poškodovala desno roko. Zdravniške pomoči si je morala iskati v celjski javni bolnici. Nesreča pač nikdar ne počiva. Pripomnimo še, da se je pred nedavnim časom zgodila pri isti hiši slična nesreča. Namreč stara hišna gospodinja je šla po svojih opravkih na podstrešje. Padla je s podstrešja v vežo. Zlomila si je ključnico in hrbtenico ter zraven še zadobila tudi notranje telesne poškodbe. Sicer je že bila vsled starosti poprej slabotna. Sedaj je pač malo upanja, da bo popolnoma okrevala. — Dne 21. aprila je nekdo nadeval vrečo slame ter jo vrgel gorečo na slamnato streho na skeden g. Franca Čebularja, gostilničarja in posestni-

ka v Sp. Sečovem. Nesrečo je pravočasno opazil domači fant in nato se je posrečilo, da so ogenj pogasili. O storilcu še ni sledu. — Dne 25. aprila nas je posetil aeroplan tovarne mila Zlatorog iz Maribora. Sedel je v Rajnkovcu ob Sotli blizu starega Škrablečovega mlina. Ljudje so se v množicah zbirali okrog njega. Priletel je okoli 2. ure popoldne, odletel pa okrog 7. ure zvečer. Ta prvi poset na naših tleh je pač zbudil tukaj veliko pozornost.

Sv. Lenart nad Laškem. Nedavno sta prišli proti večeru k tukajšnjemu posestniku Valentinu Paulin dve ženski z malim otrokom. Prosili sta za prenočišče. Ko se je domača gospodinja odstranila iz sobe, da bi jima preskrbela ležišče, ste jo popihali iz sobe tudi obe ženski, pustivši na postelji malega otroka. Za ženskama sedaj poizvedujejo.

Kdor si želi cene in dobre obleke naj se oglasi v konfekcijski in modni trgovini
ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 591 I

Velikonočno obdarovanje narečnikov „Našega doma“.

Izžrebani so bili: Ivan Ridl, Libeliče, blago za moško obleko. Bralno društvo Ribnica na Pohorju, koža podplatov. Bergant Ludovik, Sv. Lenart nad Škofjo Loko, p. Selce, moška srajca. Schöndorfer Minka, Stari trg, pošta Slovenjgradec, zavoj domače apoteke. Dekliška zveza Sv. Križ pri Rogaški Slatini, blago za žensko obleko. Sterman Janez, Ivanjkovci pri Ormožu, moška srajca. Greifoner Franc, Slivnica pri Mariboru, moški klobuk. Žagar Franc, Sv. Peter v Savinjski dolini, poljedelsko orodje. — **Karl May IV. zvezek Križem go Jutrovem** so zadeli: Stuhec Valentin, Sv. Jurij ob Ščavnici. Hriberšek Marija, Št. Ilj pri Velenju. Cukjati Marija, Sv. Marko, Trbovlje II. Grahek Neža, Petrova vas 7, Črnomelj. Jošovec Leopold, Braslovče. Kranjc Marko, Vitanje pri Celju. Lorber Julijana, Kaniža 25, p. Pesnica. Mivšek Franc, Ceste 39, p. Dolnji Logatec. Novak Jožef, Banovci 18, p. Križevci pri Ljutomeru. Piki Mici, Griže pri Celju. — **Slomškovo sliko** so zadeli: Žolner Martin, Lopata, Celje. Janžekovič Filip, Cvetkovi pri Veliki Nedelji. Volavc Matija, Frankolovo, Vojnik. Horvat Jožef, Sv. Pavel pri Preboldu. Forjan Stefan, Lipovci, p. Beltinci. Finžgar Ivan pri Lovro Žagar, p. Lesce pri Bledu. Eržen Franc, Sv. Trojica v Slov. goricah. Blenkuš A., učitelj, Trava, p. Draga. Sinkovič Franc, Vrenska gorca 3, p. Buče. Šribar Ivan, Nemška vas, p. Krško. Starc Jernej, Jercka 29, p. Bohinjska Bistrica. Cintauer Jurij, pivovarna Tschelligi, Maribor. Kroflič Franc, Male dole, Vojnik. Slana Matija, Godemarci 25, Mala Nedelja. Zimič Franc, Drvanja, Sv. Benedikt v Slov. goricah. Gramc Franc, Gazi-

ca, p. Cerklje pri Krki. Plesnik Vinko, Skorno, Šmartno ob Paki. Krajnc Jožef, Črmljenšak, Sv. Lenart v Slov. goricah. Rimerc Marija, Novi Vođmat, p. Moste pri Ljubljani. Kovačič Alojzija, Pobrežje, Maribor. Krumpačnik Anton, Dolsuha, Rečica ob Savinji. Kranjc Ivan, Dramlje pri Celju. Tepež Marija, Ljubčna pri Celju. Stern Ana, učiteljica, Fram. Stritar Jože, Velike Lašče. Novak Josip, Sv. Peter pod Sv. gorami. Krivograd Peter, Dobirje, Guštanj. Katoliško izobraževalno društvo Ihan, p. Domžale. Cankar Janez, Dvor, Polhovgradec. Povže Franc, Brnca, Dol pri Hrastniku. Keček Andrej, Pavlovci, p. Ormož. Štraki Fr., Police, p. Gornja Radgona. Vilčnik Terezija, Dornova, p. Moškanjci. Uranjek Barbika, Gornja Ponikva, p. Zalec. Tofant Martin, Vrhe, p. Teharje-Štore. Osonkar Ivan, Št. Ilj pod Turjakom, p. Mislinje. Irman Ivanka, Loke, p. Mozirje. Erjavšek Franc, Stahovica, p. Kamnik. Berlogar Jakob, Brložnik, St. Jurij pod Kumom. Hladnik Peter, Petkovec, p. Rovtja pri Logatcu. Karl Gradišnik, Sv. Lenart nad Laškem. Mlinarič Alojzija, Neraple, p. Ptujška gora. Marija Antonič, Hajdina pri Ptujju. Matej Marija, Irjep, Rogaška Slatina. Marica Zelenkova, Hajdina pri Ptujju. Pečovnik Anton, Lučka vas, Lupe pri Ljubnem. Letnar Angela, Stari grad, Kamnik. Adamič Jožef, Mele, Slatina Radenci. Dremšak Helena, Laško 44. — Darove homo tekom tedna razposlali. Samo izobraževalno društvo Ribnica na Pohorju in pa Greifoner Franc naj pridejo po darove. — Društva naj potem doma med svojimi člani zopet napravijo žrebanje, kdo da bo dobil.

Na veke, amen! V nekem deškem zavodu je bila navada, da je dečke hodil vsako jutro buditi sluga s pozdravom: »Hvaljen Jezus« in dečki so morali odgovoriti: »Na veke, amen!« — Nekoč pa je eden zaspal in ko ga pride sluga drugič buditi, se zadere nad njim: »No kako dolgo pa bodeš ti spal?« — Deček, ki se je ravno zbudil, naglo odgovori: »Na veke, amen!«

Očetovo premišljevanje. Pijanec govori sam pri sebi: »Imam še 30 Din. Zdaj ne vem, ali bi kupil sinu hlače ali hčerki jankico; pa nastal bi med njima prepir, ko bi eden kaj dobil, drugi pa ničesar. Nič, najbolje, da denar zapijem!«

Kako visoko je segala voda. »Dovolite, je li segala voda ob zadnji povodnji res tako visoko?« — »Pravzaprav ne! Glejte, le do tod je stala; a otroci so mi počekali pisanje tu spodaj in ga zamazali. Zato sem zapisal višino sem gori — zdaj pa otroci ne morejo doseči!«

Podjeten trafikant. V neki trafiki so prodajali krajše cigarete kot drugod. Pri preiskavi so vprašali kako to. On pa odvrne: »Ta konček cigarete, ki ga imajo ljudje v ustih, navadno vržejo proč. To je potrata in jaz sem na vseh cigaretah konček odrezal. Zato so — krajše!«

Tolažba v tujini. Nemška družina se je preselila na Angleško. Mala hčerka je bila neutolažljiva, ker ni nobenega človeka razumela. Nekoč gre z materjo na deželo in sliši pri neki hiši peti petelina. Vsa vesela zakliče: »Mama, glej, petelin zna nemški!«

V kavarni. Jaka, ki ni znal čitati, je sedel v kavarni ter držal v roki časnik. A držal ga je narobe. Prijatelj Marko ga vpraša: »No, kaj je novega, Jaka?« — »Vse narobe po svetu,« se odreže Jaka. — »Pa časnik drugače drži, bo pa vse prav,« mu jo zasoli Marko.

Deber odgovor. Hlapec je ustrelil sosedovega psa. Sosed ga toži. Na sodniško vprašanje, zakaj ga je ustrelil, odvrne hlapec: »Vgrizniti me je hotel, jaz sem se pa branil in ga ubil.« »Tega bi ne smel storiti,« pravi sodnik. »Ti bi moral puško obrniti in se braniti s kopitom.« — Hlapec: »To bi bil tudi storil, ko bi se bil obrnil tudi pes ter me hotel ugrizniti z repom, ne pa z ostrimi zobmi!«

Ura za celo življenje je prava »IKO« ali »OMIKO« iz lastne švicarske tovarne ur že 32 let svetovno znane solidne strokovne urarske tvrdke H. Suttner. — Ure, zlato ter srebrnino se kupuje pri Suttnerju res dobro in poceni, ker že od 44 Din dalje se lahko dobi pravo švicarsko Anker-Remontoir-uro, ali pa že za 98 Din zapestno uro. — Tvrdka pošlje svojo novo veliko ilustrirano domačo knjigo tudi našim čitateljem brezplačno, ako jo zahtevajo od tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

ZA NAŠO DECO

ZAUŠNICA O PRAVEM ČASU.

V velikem trgovskem mestu je živel trgovec Jeglič. Na ulici je večkrat srečal lepo oblečenega mladega gospoda, ki ga je vselej prav prijazno pozdravil. Gospod Jeglič je sicer vedno odzdravil, ker pa se ni mogel spomniti, da bi bil mladega gospoda že prej kje videl, je mislil, da ga ta zamenja s kom drugim. Nekega dne je bil gospod Jeglič povabljen v goste in je našel tam tudi tistega gospoda. Hišni gospodar je hotel oba seznaniti, a mladi gospod je rekel: »Tega ni treba, midva se poznavava že dokaj let!« »Meni se vidi, da se motite,« je menil gospod Jeglič; »sicer me pozdravljate, a drugače ste mi docela tuji.« »In kljub temu vas že dolgo poznam in se vam moram še prav lepo zahvaliti.« »Za kaj se hočete zahvaliti?« je vprašal gospod Jeglič: »To je seveda cela povest,« je rekel mladi gospod; »a če me hočete par minut poslušati, se me boste spomnili.

Pred leti sem nekega jutra šel v šolo. Bilo mi je tedaj devet let. Ko sem bil na trgu, sem videl vse polno kolar z najlepšim sadjem. Doma sem dobil le redkokdaj sadje in zato sem prav željno ogledoval lepa, velika jabolka. Prodajalka je baš govorila s sosedo in ni gledala na svoje blago. Tedaj mi je prišla misel, da bi si prisvojil skrivaj samo eno jabolko. Mislil sem si, da jih ostane ženi še itak dovolj. Previdno sem zgrabil za sad in sem ga potem hotel vtakniti brž v žep. Tedaj

sem dobil velikansko zaušnico, tako da mi je padlo jabolko iz roke. »Fant«, je rekel mož, ki mi je dal zaušnico, »kako se glasi sedma božja zapoved? Upam, da si proti njej grešil prvič in da bo to tudi zadnjič!« Sram me je bilo, komaj sem si upal pogledati moža v oči, a njegov obraz mi je ostal v spominu. V šoli sem bil jako pazljiv; vselej sem čul besede: »da bo to tudi zadnjič!« Sklenil sem, da bo res tako. Vselej, kadar sem videl v katekizmu sedmo božjo zapoved, sem se spomnil tistega jutra. Pozneje sem bil vajenec pri nekem trgovcu in sem prišel tudi v inozemstvo. Včasih me je res vlekle, da bi bil delal proti sedmi božji zapovedi, a mislil sem na zaušnico in na spremljajoče besede. Tako sem ostal pošten in v premoženju, ki sem ga prinesel v domovino, ni krivega dinarja.

Tako je pripovedoval mladi gospod. Potem pa je prijel gospoda Jegliča za roko in rekel: »Ali smem roko, ki mi je izkazala tako dobroto, zdaj prav hvaležno stisniti?«

REKI O MLADOSTI.

Kakor seješ, tako boš žel. — Kdor seje, ta žanje. — Kako si boš postlal, tako boš tudi spal. — Kar se naučiš v mladosti, to znaš v starosti. — Dobro začetno, pol izvedeno. — Kdor zgodaj odide, se zgodaj vrne. — Na en sam zamah drevo ne pade. — Rim ni bil postavljen v enem dnevu. — Letečemu krila rastejo.

ZAKLAD.

Vinogradnik je bil na smrtni postelji. Poklical je k sebi svoje otroke in jim je rekel: »V našem vinogradu je zakopan zaklad. Le Pridno kopljite za njim!« »Kje, na katerem kraju?« so vprašali otroci. »Le kopljite!« je rekel oče in je umrl.

Komaj je bil pogreb opravljen, so že hiteli dediči v vinograd, kjer so prekopali z motikami in krampi ves vinograd. Niti pedi zemlje niso pustili pri miru, presejali so jo celo skozi sito ter prerahljali z grabljami vse križem. Zaklada pa ni bilo nikjer. Mislili so, da jih je imel oče za norce. Ko pa je napočilo drugo leto, so videli jako začuden, da so bili trši mnogo bolj polni kot prejšnja leta. Tedaj so otroci spoznali, kateri zaklad je oče imel v mislih, in potrudili so se, da bi ga vsako leto več izkopali.

MARJETICA.

- To je bila Lena Marjetica, ki dela ni bilo ji mar in mati sama delala je, da hčerki ne bilo bi v kvar.
- To je bila gizdava Marjetica, ki že v jutru se kinčati gre, a mati v kuhinji kreta se, ker hčerki to kar nič ne gre.
- To bila je Lepa Marjetica in fantje so radi prišli, za šalo in ples jim ugajala je, za ženo je nobeden ne želi.
- To bila je zapuščenca Marjetica in leta počasi so šla, umrla je mati, a reva samá, ne ve, kje zdaj bi bila.
- To bila je lačna Marjetica, ker delati prav nič ne zna, le hodi od vrat pa do drugih vrat, proseč, da kdo ji kaj da.

MATI IN OTROK.

(Moravska pravljica.)

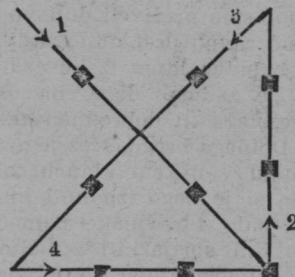
Blizu Mikulova na vnožju Polanske gore južno od Brna je vas Kelnice. Izrastki gore so pokriti z gozdovi. Sredi gozda je stala nekoč na lepem hribčku majhna lovska hišica, v kateri je stanovala pobožna rodbina. Mož in žena sta imela edinega otroka, ki sta ga zelo ljubila. Nekega jutra se je napotil lovec v gozd, da bi dobil kaj divjačine, in se je v gozdu izgubil, ker je šel po neznanu poti. Žena je bila v velikih skrbeh za življenje svojega moža. Ko je napočil tretji dan, se je podala iskat moža in je vzela s seboj tudi otroka. Bila je na vseh krajih, o katerih je vedela, da jih mož najčešče poseča. Jadikujoč je taval po gozdu ter je dospela do pečine. Kjer je videla v veliki razpoki kupe zlata in srebra. Takoj je odložila otroka ter si začela nabirati

dragoceno kovino v svoj predpasnik. V to svoje delo se je tako zamislila, da je povsem pozabila na svojega otroka ter hitela s svojim zakladom domov. Sredi pota se je spomnila na svoje dete; takoj se je vrnila, ali otroka ni bilo nikjer. Po dolgem, brezuspešnem iskanju je šla domov, našla tam svojega moža ter mu povedala svojo nesrečo. Kaj ji je sedaj koristil najdeni zaklad?

Čez nekaj časa je hodila žena po gozdu in je prispela do znane pečine. Tam je jokala in jadikovala, kar se ji prikaže bela pošast in ji naroči, naj se vrne po otroka čez leto dni na isti dan, ko ga je bila izgubila. Vsa srečna je doma pripovedovala možu, kar se ji je pripetilo. Napočil je zaželjeni dan. Žena je tekla v gozd in je videla pred pečino svojega otroka, igrajočega se na trati. Vesela je skočila k njemu, da bi ga objela. Tedaj se je prikazala črna pošast in je hotela ženo zgrabiti. Ali ona je dvignila roki proti nebu, nastala je huda nevihta in strela je raznesla pošast. Otroka pa je žena zopet dobila.

REŠITEV NALOG.

1. 9 točk (pomotoma je bilo natisnjeno 99) zveži tako:

2. Razreži kvadrat iz papirja v smeri obeh poprečnih (diagonal) in tako dobiš 4 enako velike trikotnike. Po dva teh trikotnikov lahko zložiš na kvadrat.

$$3. \quad 1 \frac{3}{5} + 8 \frac{4}{5} = 10$$

4. Stran, kjer je lesena krogla, se nagne, ker ima ta krogla večjo površino in se torej na njej nabere več prahu. To pa pri zelo občutljivi tehtnici zadostuje, da pride prečnica iz vodoravnega položaja.

NOVE NALOGE.

- Kako moreš držati kos papirja vodoravno nad gorečo svečo, ne da bi se vnel?
- Na mizi stoji več kozarcev; eden je poln vode, drugi so prazni. Kako moreš spraviti vodo iz polnega kozarca v prazne, ne da bi jo pretočil ali po kaki nategi prelił?
- Kako določimo dan in mesec rojstva? Dotičnik naj misli, katerega dne v mesecu je rojen, naj pomnoži to številko s 3, prišteje 5, pomnoži vse vkup s 4, prišteje vsoto rojstnega dneva ter odšteje 20. Končno število pove in ga je treba deliti s 13. Količnik da rojstni dan, ostanek pa mesec.

N. pr.: Nekdo je rojen 31. julija, to je 31. 7.

$$\begin{array}{r} 31 \times 3 \\ \hline 93 + 5 = 98 \times 4 = 392 \\ \hline + 38 \quad -20 \quad -20 \\ \hline 430 \quad 410 \quad -7 \text{ ost.} \end{array}$$

Določi tako svoj lastni rojstni dan!

SMEŠNICE.

- Previdnost. Mali Janko: »Ti, Lizika, danes morava biti pridna. Zdravnik je pripočel očetu več gibanja.«
- Razlika. Učitelj: »Če rečemo: Oče je blagoslovil šest svojih otrok, potem je to v tvorni obliki. — Janezek, povej isti stavek v trpni obliki!« — Janezek: »Oče je bil s šestimi otroki blagoslovljen.«
- Težek odgovor. Gospod katehet pripoveduje v šoli o ustvaritvi sveta. Ob koncu vpraša, če bi še kdo od malčkov hotel kaj pojasniti. — Tonček: »Gospod katehet, jaz bi rad vedel, kje je ljubi Bog stal, ko je svet delal!«

USTANOVLJENA LETA 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000.—
— še lastna glavica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000.—**Maribor**
Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj
(v lastni hiši) 223**Ako me jezilo****solnčne pege,**tedaj enostavno vzame **Fellerjevo Elsa-Creme-pomado**, ter si z njo na tanko zjutraj in zvečer namaže obraz. Pege izginejo, in z njimi tudi vse ostale napake, a obraz ostane čist in voljan. Za lase pa vzamem samo močno Elsa-pomado za rast las.Postopajte tudi Vi tako —
532 pomagalo bode tudi Vam!

Po pošti 2 lonca ene, ali po en lonec vsake Elsa-pomade stane 40 Din franko, če se denar vposlje naprej; po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, naročite naravnost pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica Donja, Elsatrg 341**Preklič.** Juri Polančič v Rošpahu prekličem in obžalujem vse besede, ki sem jih govoril o Jakobu Klobasa, ker so povsem neresnične ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe. Maribor-Rošpah, dne 22. aprila 1930. Juri Polančič. 592**1 tonski tovorni avto** »Ford«, rabljen prodaja zelo ugodno Schwab, Ptuj. 587**Nova kolesa** in popravila koles po najnižjih cenah pri Slavku Komel, Lajtersberg, Aleksandrova c. 169. 597**Prodamo** par srednje težkih konj. Spedicija »Balkan, Meljska cesta 29, Maribor. 596**Očetje-matere-stari očetje-stare-matere!**
in vse druge **STAREJŠE** osebe**Ali ste že član Ljudske samopomoči v Mariboru?**

Ako ne, ne odlagajte s prijavo v III. skupino z oddelki A/II, B/II, C/II, D/II za 1000, 2000, 4000, 10.000, oziroma 17.000 Din podpore v slučaju smrti.

Plačnik je lahko tudi katera druga sorodna, oziroma družinska oseba.**Sprejemajo** se samo še kratek čas vse zdrave osebe od 51. do 90. leta; v oddelek D/II za 10.000 samo še osebe do 70. leta.S članstvom v tej skupini si pridobi vsakdo **najboljšo srečko**, ki prej ali slej sigurno zadene.Zahtevajte še danes **belo pristopno izjavo od LJUDSKE SAMOPOMOČI v Mariboru**, Aleksandrova cesta 45.Število članov **nad 13.000**. Na podporah izplačali tekom dveh let mnogo nad **1 milijon dinarjev**. 585

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 1-20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanilaMali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**Upravišтво odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. **Upravišтво.**Pošljite nam takoj Vaš naslov! **Dnevno Din. 200-300** in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor: »Tehna« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 493**Dobro, zdravo** in po ceni domačo pijačo si sami napravite z esenco **Mostin**. Istotako dober rum z rumovim cvetjem. Oboje dobite le v drogeriji Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 523V **Ptuj** kupite cement, apno, deske, late, krajnike, umetna gnojila, semena, galico, žveplo in druge kmetijske in vinogradne potrebščine v najboljši kakovosti in po najnižje mogočih cenah pri **KMETIJSKI ZADRUGI**. 517**Cpeka za streho** (First- in Biberschwanc) Ia kvaliteta oddaja opekarna Černiček, Kamnica pri Mariboru. 578**Pljučal** Pljučne bolezni ozdravi Dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilanstalt) Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. 599**Absolvent kmetijske šole** išče službe, zmožen vseh gospodarskih opravil na večjem posestvu; trezen in marljiv pod primerno plačo. Naslov v upravi lista. 598**Napeljavo novih**, popravilo starih strelovodov, izvršuje po najnižji ceni proti večletnemu jamstvu strokovnjak Ivan Kovačič, Mlinska ulica 7, Maribor. 600**Vajenca** z dobrim spričevalom sprejme Anton Polanec, čevljar, Hotinja vas 68, Slivnica pri Mariboru. 601**Sprejme se** 18 do 20 letna deklica z dežele za pomoč v gospodinjstvu. Vpraša se Dušanova ulica 8, Maribor. 602**Sprejme se** sodarski vajenec in pomočnik ter kupim suhe hrastove doge za vinske sode do 300 litrov. Ramšak Josip, sodar, Maribor, Melje. 607**Mlado dekle**, staro 14 do 15 let, zdravo, pošteno se sprejme kot pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe poslati na upravo lista. 606**Malo posestvo** v dobrem stanju se takoj prodaja. Vpraša se v gostilni Anton Glaser na Bezeni, železniška postaja Bistrica. 603**Malo posestvo** pet in en četrt oralov, vinograd, sadonosnik, gozd, polje, se prodaja. Vpraša se Reismen, Lajtersberg pri Mariboru. 605**Dobro znamenje zdravja.** Učitelj: — »Kaj dela tvoj bolan bratec, mu je že kaj boljše?« — Učenec: »O da, danes je že bil dvakrat tepen!«**Veliko čudo.** Nek prepirljiv kmet se je pravdal radi malenkosti, dokler ni zapravdal vsega posestva. Ko so ga bili že spodili s posestva, je stal nekega dne pred hišo svojega odvetnika ter neprestano ogledoval hišne duri. Začuden ga vpraša odvetnik, kaj hoče: »Ej,« pravi kmet, »premišljujem, kako je bilo mogoče, da je šlo vse moje premoženje skozi ta majhna vrata.«**KARL MAY — 5. zvezek,**

s katerim se začne knjiga: »Po divjem Kurdistanu«, je izšel v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Stane Din 13.—

Bodite oprezni

pri nakupu nove obleke in zahtevajte pred tem od Trgovskega doma

Siermecki v Celju z dopisnico na ogled vzorce sukna, ševjota in kamgarna za moške obleke, krasne volnene tkanine za damske plašče in obleke, svile, delena, etamina, šifona, batista, platna in vse ostale manufakture za obleke in perilo.

Naročila preko Din 500 se pošiljajo poštoma prosto. Cenik z več tisoč slikami na zahtevo popolnoma brezplačno.

Trgovski dom **R. Siermecki**, Celje št. 24. Dravska banovina. 207-3

Ail se želite iznebiti
protina

REUMATIZMA

bolečin v kosteh
in išiasa
brez nevarnosti?

Reuma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatši niti siromaku in išče žrtve, kakor v palačah tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznih je pa takih, ki se nazivajo za najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kakor

reumatizem

Enkrat bolijo kosti in členki, drugič členki otečejo, pohabljene roke in noge, trganje, zbadanje v raznih delih telesa, celo oslABLJENJE vida, vse to so posledice reume in bolečin v kosteh. Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Na več teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar Vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri zastarelih, kroničnih slučajih.

Da pridobimo čim več pristašev, smo sklenili, vsakomur, ki nam piše poslati popolnoma brezplačno našo interesantno in poučno razpravo.

Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti, naj še danes piše na:

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstrasse Nr. 5., Abt. 24.

CIRILOVA KNJIŽNICA

obsega sledeče zvezke:

2. Dr. L. Lénard: **Jugoslovanski Piemont.** Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: **Slovenska žena v dobi narodnega preporoda.** Din 10.—
4. **Mej stric in moj župnik.** Din 4.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, I.** del Din 8.—
5. G. J. Whyte Meloille: **Gladiatorji, II.** del Din 10.—
7. H.G.Wells: **Zgodba o nevidnem človeku.** Din 7.—
8. B. Orczy: **Dušica, I.** del broš. Din 16.—, vezan Din 30.—, II. del broš. Din 25.—, vezan Din 40.—, III. del broš. Din 32.—, vezan Din 44.—
9. A. Conan Doyle: **V Libijski puščavi.** Din 12.—
10. Arnold Bennett: **Živ pokopan.** Din 8.—
11. Illamo Camelli: **Izpovedi socialista.** Din 16.—
12. E. R. Burroughs: **Džungla, I.** del Din 18.—, II. del Din 14.—
13. Elza Lešnik: **Šumi, šumi Drava . . .** Din 5.—
15. Ereckmann Chatrian **Zgodbe napoleonskega vojaka.** Din 12.—
16. Ant. Fogazzaro: **Mali svet naših očetov.** Din 23.—
17. Anton Kosi: **Iz otroških ust, I.** del Din 8.50.
18. Dr. J. Jeraj: **Kadar rože cveto.** Din 8.50.
19. J. F. Cooper: **Zadnji Mohikanec.** Din 11.—
20. Pavel Keller: **Dem. Broš.** Din 22.—, vez. Din 35.—
21. Gabriel Majcen: **Zgodovina Maribora.** Din 10.—
22. H. R. Savage: **Snabitev kneza Šamila.** Broš. Din 32, vezan Din 42.—
23. Kazimir Przerwa-Tetmajer: **Rokovnjači izpod Tatre** in druge povesti. Broš. Din 16.—, vez. 18.—
24. Artur Sills: **Smrtina past.** Din 9.—
25. Anton Kosi: **Iz otroških ust, II.** del Din 16.—
26. Dr. I.: **Črni križ pri Hrastovcu.** Broš. Din 18.—, vezan Din 28.—
27. Ksaver Meško: **Legende o sv. Frančišku** in druge. Broš. Din 16.—, vezan Din 24.—
28. Karl May: **Križem po Jutrovem, I.** zvezek. Broš. Din 13.—
29. Artur Achleitner: **Pianinski kralj.** Broš. Din 26.—, vezan Din 35.—
30. Karl May: **Križem po Jutrovem, II.** zvezek. Din 13.—
31. Karl May: **Križem po Jutrovem, III.** zvezek. Din 13.—
32. B. Orczy: **Mož v sivi suknji.** Din 20.—, vezan Din 32.—
33. Karl May: **Križem po Jutrovem, IV.** zvezek. Din 13.— — Vsi štiri zvezki v eni knjigi polplatno Din 65.—, celo platno Din 70.—
35. Karl May: **Po divjem Kurdistanu, I.** zvezek II. knjige Din 13.—

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

193

Skrbite,

da bo Vaše perilo vedno snažno, ker to zahteva zdravje. Še danes zahtevajte veliki ilustrirani katalog od veletrgovine **Stermecki, Celje** v katerem dobite moške srajce molino Din 34, ista s cefir prsmi 35, iz belega platna 36, iz cefirja 49, modna iz cefirja 76, bela-pike 40, frak-srajca 90, molino spodnje hlače 21, iz pisanega gradla 29, iz finega gradla 55.

Velika izbira vseh ostalih vrst perila in tisoč drugih predmetov odlične kvalitete po najnižji ceni. Neodgovarjajte se zamenja ali pa vrne denar. Cenik zastoj.

VELETRGOVINA IN INDUSTRIJA PERILA
R. STERMECKI, CELJE ŠT. 24
Dravska banovina. 207-4

Kovači!

Dospel dunajski plinski koks najboljše kakovosti in cenejši kot povsod drugod. — Dostavljam tudi na dom.

Branko Mejovšek, Maribor, Tattenbachova ul. 13

Telefon 2457.

589

Telefon 2457.

Stekleno blago in porcelanasto posodo, okvirje za slike, razne kipe i. t. d. kupite najboljše pri stari

Celjski steklarni

M. Rauch, Celje, Prešernova ulica št. 4.

Brušena in navadna ogledala po tovarniških cenah. Prevzema steklarska dela pri novih stavbah. 594

Opekarna direkcije drž. rudnika Velenje

ima na razpolago

zidno opeko

zelo dobre kvalitete, po ceni

Din 470—

za 1000 kom. franko opekarna, ozir.

Din 500—

franko vagon Škale (rudnik). 563

TEŽAKOVO

OLJE ZA ŽIVINO

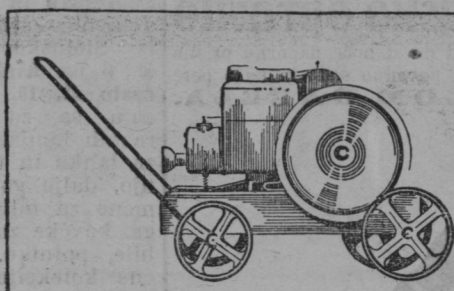
S. MIRONČIČ

„Težakovo olje za živino“ se dobi samo pri
M. Težaku, Zagreb, Gundulićeva ul. 13

v kanticah od 5 kg in stane ena kantica s poštnim povzetjem Din 125.—.

To olje je nesporno najuspešnejše sredstvo za krmiljenje slabotne in zahirane živine in sicer radi bogate vsebine na vitaminu A in posebno radi vitamina D, ki ga v drugem nobenem krmilu ni.

297

**Tovarniško skladišče
poljedelskih strojev**

**IVAN HAJNY
V MARIBORU**

Aleksandrova c. 43,
nasproti glav. kolod.

Priloga prvovrstne stroje in orodje, kakor bencinske motorje in sicer v različnih fabrikatih kakor Sendling, Rax, Deutz in Lorenz, prvovrstne iz najboljšega železa vlitte vitle, mlatilnice za ročni in vitelni pogon, s krogličastimi ležaki, mlatilnice s stresalnikom in rešetom, mlatilnice z enim in dvojnimi čiščenjem, žitne vejalnice, žitne odbiralnice ali trijerje, slamoreznice ročne in velike za pogon s silo prvovrstnih fabrikatov, sadne mline, drobilne mline, bakrene brzo-parilnice s pripravo za žganjekuho, universalne in obračalne pluge znamke Bächer, okopalnice in osipalnice, žitne sejalne stroje, kosilne stroje, grablje za seno in obračalnike, šivalne stroje Kayser, kolesa Cito in Victoria. Priporočam blago v nakup po najnižjih cenah tudi na obročna plačila in jamčim za prvovrstno kvaliteto. Nadomestim strojne dele ter prevzamem popravila vseh strojev.

514

← Klobuke →

kupite najboljše in najcenejše v

516

klobučarni Auer, Maribor, Vetrinjska ul. 14

Velika izbira vseh vrst moških in deških klobukov lastnega izdelka. — Posebni oddelek za damske klobuke najnovejše mode. Popravila točno in solidno! Cene brezkonkurenčne!

POSESTVO ca 90 oralov pri državni meji se proda. Je mladi gozd, in se tudi lahko več pogozdi. — Hiše v dobrem stanju. Vpraša se pri Ivanu Prešern — Maribor, Koroška cesta 7.

561

Budilke po Din 50°

Zajamčeno prvovrstne izdelke kupite samo pri urarju **M. Ilger-jevem Sinu**

Ure,
zlatinina,
očala.

Maribor, Gosposka ulica 15
1444
Popravila hitro, dobro in poceni!

Izjava. Podpisani Janez Slamnik, posestnik v Vrbju pri Zalcu obžalujem žaljivke, ki sem jih izrekel dne 6. aprila tega leta o gospodu Ivanu Krajncu, tajniku Kmečke hranilnice v Zalcu in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Celje, dne 16. aprila 1930. Ivan Slamnik.

595

Pozor birmanci!

**Konfekcijska trgovina ŽIGA WEISS
Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)**

priporoča raznovrstne zgotovljene obleke v vsaki velikosti in po najnižji ceni že od Din 100.— naprej. Lastno izdelovanje oblek po meri in najnovšem kroju.

Oglejte si pred nakupom našo zalogo.

428

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55,000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kaknega odtegljaja.

1

Najtežje gospodinjsko opravilo

je pranje! Pametna gospodinja, ki pa si hoče naporno pranje olajšati, naj rvo omehča trdo vod z navadno sodo in nato pere s pravim terpentinovim **MILOM GAZELA.**

Sedlarsko in torbarsko delavnico sem preselil iz Slomškovega trga št. 6 na **Aleksandrovo cesto št. 16.** Priporočam se za izdelavo raznih konjskih oprem za lahko in težko vožnjo, dalje gonilne jermene za mline in žage, kovčke za automobile, potnike in vzročne kolekcije, dokolnice, nahrbtnike itd. Sprejema se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila. **Ivan Kravos.** 557

Ford luksus in tovorni vozovi, novi in stari modeli, generalno reparirani v dobrem stanju poceni na prodaj. Autodelavnica Adamovich, Maribor, Tržaška cesta 8. 521

Dva mizarska učenca sprejme takoj **MARKO KEUC**, Sv. Lenart v Slov. gor. 586

534

FLUGS patentirane kose s kosirjem!

Glavna zaloga za Jugoslavijo
J. VIDEMSER
Maribor, Krcova 36
Zahtevajte brezplačna navodila 543 in cenike!

Kar na uri lahko presodite je pravzaprav samo zunanost,

a najvažnejše je vendarle stroj, za katerega pri nakupu ne morete vedeti, ali je dober ali slab. O Suttner-urah iz lastne renomirane švicarske tovarne ur se ve že čez 32 let, da so prvovrzdne, ter da gredo točno do sekunde. Prave Suttner-ure dobite po vseh cenah.

Ze za
44 Din dobite pravo švicarsko Anker-Remontoir-uro št. 120 najtočnejše regulirano, a samo 58 Din stane prava švicarska Remontoir-Roskopf ura št. 121 s la strojem, svetlečimi se radium številkami in kazalci.
A samo
98 Din stane zapestna ura št. 3720 z kožnatim jerrrenom, dobrim strojem, dobre kakovosti.
Dalje plačamo samo
94 Din za pravo Anker-budilko št. 125, poniklano, 16 cm visoko. Žepne in zapestne ure, okrasne predmete in darove vseh vrst iz zlata, srebra itd. v najmodernejši izdelavi, ure nihalkke, kuhinjske ure itd. v ogromni izbiri najdete v veliki novi ilustrirani domači knjigi, katero **tudi Vi brezplačno dobite,** ako jo zahtevate še danes od strokovne urarske tvrdke 1463
H. SUTTNER, LJUBLJANA ŠT. 932.

Zaloga: REUMA - IŠIAS

Stekla
Porcelana
Svetiljk
Ogledal
Okvirjev
Slik
Ripov
Vsakovrstnih
Šip 1. i. d.

zahtevajte pravočasno zdravljenje pri hiši z Pistyanskim blatom ali gotovim obkladkom (kompresom). Brezplačni opis in informacije:
L. SCHREIBER 564
Zagreb, Strossmayerov trg 1. II.

10% obrestovanje Vašega denarja za vsaki znesek od Din 1.000.— naprej. Pismene ponudbe na Poštni predal št. 4 Maribor. 588

FR. STRUPI
CELJE

Prevzema vsa stavbna in druga steklarska dela. Najnižje cene in solidna postrežba. 23

Vse potrebščine
179 za **novorojenčke**
L. PUTAN, Celje
Ustanovljeno leta 1898

Pohišto — Preproge

posteljina, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištoena tkanina i. t. d. najboljše in 291 najceneje pri **Karlu Preis**

Brezplačni ceniki! **Maribor, Gosposka ulica 20**

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri
Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 85.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192